VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évfolyam
8383. szám
8 oldal 30 bani
Vasárnap,
1972.
március 5.

MÁRCIUS 6

Huszonhét esztendővel ezelőtt Románia népe határozott: nem a mult, hanem a jövendő —, demokráciát, demokráciát és ismét csak demokráciát akarunk! A nagy történelmi szavazás nem papirral és pecséttel történt: 1944 augusztus 23-a óta folyt immár a városok utcáin és főterein, a gyárakban, üzemekben és szántóföldeken a reakcióval folytatott nyilt összecsapásokban. Az ország első demokratikus kormányát, mely dr. Groza Péternek, a kiváló hazafi elnöklete alatt alakult meg, a Román Kommunista Párt vezette néptömegek harca hozta uralomra. Az 1946-os novemberi választások később nemcsak törvényre emelték, de igazolták is Március eredményét. Mert az augusztus után egymást követő kormányokban, bár a reakció még tulsulyban volt, a reális hatalmat tulajdonképpen már a néptömegek gyakorolták. A szántóföldeken megkezdődött a földosztás; a gyárakban a munkások ellenőrzésük alá vették a termelést és sikeresen küzdöttek a szabotázsakciók ellen; az ország 58 megyéje közül 52-ben már a néptömegek utcai tüntetései segitségével beiktatott demokratikus prefektus dolgozott.

Sokan emlékeznek még azokra a napokra. Itt Aradon, 1944 októberében, az ITA-ban a munkások arra kényszeritették a vezérigazgatót, hogy menesszen tizennégy hitlerista és reakciós elemet; az Indagraraban menesztették a vezérigazgatót; az 1944 november 29-i nagy városháza előtti tömegtüntetés eredményeként beiktatott uj prefektus intézkedései már az uj világ intézkedéseit jelentették; Rădescunak február 11-én Aradon sem sikerült a provokációja. S hiába jelentette ki néhány nappal később, február 17-én a Miniszertanácsban: — „Abban a helyzetben, amiben vagyok, minden erőmmel ellent fogok állni és ha polgárháborura lesz szükség, hát jöjjön a polgárháboru, uraim" — a történelem kerekét már nem lehetett visszaforditani. A párt szavának visszhangja egyre erőteljesebbé, meggyőzőbbé, követelőbbé vált. Érzékeny barométerként tekinthetjük ezen a téren a különböző népgyüléseken való részvételt.

1944 szeptember 24 — több mint 25.000 ember tüntet a fővárosi ANEF stadionban, a reakció ellen, a demokratikus erők összefogásáért;

1944 október 8 — százezren követelik u-

KILIN SÁNDOR

(Folytatása a VII. oldalon)

A majláti határban

Vetik a cukorrépát

Naptár szerint még a fehér évszakban vagyunk. Az időjárás viszont mit sem törődve a naptárral, a téllel, egészen tavaszias. Melegek a nappalok, enyhék az éjszakák. Sőt, a néha-néha megeredő rövid ideig tartó záporeső is hamar felszárad. Ezek a természeti viszonyok a szántóföldekre csalogatták a magvető embereket. Igy az elmult évekhez viszonyitva idén mintegy 3 héttel korábban kezdett kibontakozni a tavaszi mezőgazdasági munka. Majláton is emberek százai népesitették be a szántóföldeket már február második felében. Fogatosok szállitották az őszi vetések fejtrágyázásához szükséges mütrágyát. A traktorosok pedig minden akadály nélkül reggeltől estig dolgozhattak. A jó szervezés és a szorgalom meghozta gyümölcsét. Rövid idő alatt végeztek be a 940 hektár buza és árpa fejtrágyázását. Erre a célra 161 tonna mütrágyát használtak fel a majláti ak.

Akármilyen tavaszias volt is az időjárás, nem minden alkalommal lehetett a határban dolgozni. Ilyenkor a legtöbb hozzáértő és szorgalmas szövetkezeti tag a kertészetben, a palánták birodalmában tevékenykedett. Az asztalosok és a bognárok javitgatták a tiz hektár szolárhoz szükséges rámákat, mások müanyag fóliával vonták be azokat. Ezzel teljesen elkészültek, és amint a hőmérséklet még egy keveset emelkedik, hozzáfognak a szolárok befedéséhez. Nem érdektelen említést tenni arról sem, hogy a növényházak területét ősszel felszántották és hektáronként mintegy 300 kiló mütrágyát dolgoztak a talajba. Most tavasszal ültetés előtt ismét porhanyositják majd a talajt, és jelentős mennyiségü mütrágyával pótolják annak tápértékét.

CSIGYÁR ISTVÁN

(Folytatása a VII. oldalon)

Felvételünk az állomás-téri üzletben, a szövetkezeti kötöttáru rendelő egységben készült.

Ülést tartott a megyei pártbizottság

Tegnap ülést tartott az RKP Arad megyei bizottsága, melyen szervezési intézkedéseket fogadtak el. Zăvoianu Dorel elvtársat megválasztották a megyei pártbizottság titkárává, Oros Teodor elvtárs, a KISZ megyei bizottságának első titkára tagja lett a megyei pártbizottság bürójának, Martin Aurel elvtársat pedig, a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács elnökét megválasztották a megyei pártbizottság bürója póttagjává. Jivoi Florica elvtársnőt, a propaganda osztály vezetőjét kooptálták a megyei pártbizottságba.

A gyülésen ugyanakkor ismertették azokat a feladatokat, melyek a megyei pártbizottság szakbizottságai előtt állanak és kiképezték az aktivát.

Előkészületek

Hagyománnyá vált lapunknál, hogy március 8-át megelőzően tudósitjuk olvasóinkat a virágkertészetben folyó előkészületekről.

Kérdéseinkre ezuttal Moru Georgeta mérnöknő válaszolt.

— Lesz elegendő virág az üzletekben?

— Azt hiszem idén sikerül kielégitenünk az igényeket. Sokkal jobban felkészültünk — gondolok itt a mennyiségre — mint például tavaly. De a számok talán többet mondanak. Előkészitettünk 3 ezer cserép cineráriát (Hollandiából kaptunk kitünő magot), 1500 cserép hajtatott tulipánt, ezer cserép jácintot, 700 cserép nárciszt, 500 cserép cikláment, 300 cserép calceolariát és 200 cserép hortenziát, ezenkivül 7 ezer szál szegfüt, 2 ezer szál fréziát és 500 szál kálát.

— A kertészetnek csak három üzlete van a városban. Nem kevés ez tekintettel a várható ugrásszerüen megnövekvő forgalomra?

— Erre is gondoltunk. A Filimon Sîrbu piactéren felállitottunk egy elárusitó asztalt, tehát összesen 4 helyen hozzuk forgalomba az elkövetkező napok egyik legkelendőbb áruját, a virágot.

— A csokrok elkészitéséhez szükséges diszitőelemekről gondoskodtak? Sok vásárló ugyanis éppen ezek hiányát panaszolja.

— Ilyen vonatkozásban is intézkedtünk. Az üzleteknek — a szokásos fehér vagy piros kreppapiron kivül — kiutaltunk ezüstös sztaniolpapirt is. Ezekből készül a csokrok számára a mandzsetta... És még egy ujdonság, amely feltétlenül megérdemli a népszerüsitést: a három virágüzlet 180 diszkosarat (egyenként 60 darabot) készit, cserepes, illetve vágott virágból, nőnapra.

Miniinterjúnk

Legfontosabb AZ ÜGY

Katedra nélkül

— Ennek a teremnek megvannak a maga külön törvényei. Itt nem kell senkinek sem felállnia, amikor beszél vagy kérdez. Az első fizikaórák mindig magyarázattal kezdődnek, a szabályok leszögezésével: du darfst, du sollst, du musst — szabad, ajánlatos, kell (kérdezned). Ez a hármas jelszó is a tanár-diák viszony része, egyik emberi vonatkozása. Azt kivánja érzékeltetni, egyebek közt, hogy a tanár nem más, mint tapasztaltabb munkapartnere a diáknak. Tapasztaltabb, tehát irányitja. Munkatársa, tehát együtt dolgozik vele. Sok tanuló van az osztalyban — következésképpen csak akkor dolgozhat mindenkivel, ha köztük van, ha nem barikádozza el magát a katedra mögött. Hát ezért nincs katedra a Vladimirescui Általános Iskola fizikalaboratóriumában.

(Aki ezt elmondta: **Pretz Anton fizikatanár.**)

Középpontban a kísérlet

— Huszonkét éve tanitok fizikát, mindig elégedetlen voltam munkám eredményességével. Egy évtizede foglalkozat az oktatás hatékonyabbá tétele. (Ez volt a témája a tanári első fokozatért benyujtott dolgozatának is.) A modern pszicho-pedagógiai felfogásokból indultam ki: a tanulónak dolgozva kell tanulnia. **A kisérletet állitottam a lecke középpontjába, nem bemutatóként, hanem aktiv tanulási folyamatként.** A kisérletet csak akkor mutathatja be a tanár, ha nincs elég készülék, felszerelés ahhoz, hogy minden tanuló önállóan elvégezze, vagy ha tul nehéz.

Ennek a felfogásnak a megvalósitása a szükséges szemléltető eszközök meglétét feltételezi. A didaktikai anyag funkcionalitása szempontjából két féle: az egy mii veletre, mérésre, kisérletre alkalmas fix eszköz, s a komplex, variálható felszerelés. Az utóbbi mellett döntöttem.

(A laikus nem lát dilemmát. Nyilván az utóbbi mellett **dönt**, és helyesen. Csakhogy: nézzük meg a gyári készitményü szemléltető eszközöket. Legtöbbjük egy, esetleg néhány kisérlet elvégzésére, bemutatására alkalmas. Gyakorlatilag ugyanis jóval nehezebb megoldani a komolex szemléltető eszköz problémáját, mint elméletileg.)

Megkezdődött az évekig tartó munka. Bizonyára hálás riporteri fogás lenne anyagi és más természetü nehézségeit, a kisérletező kitartását, vivódásait, önfeláldozását részletezni. Lemondok róla. **A legfontosabb ennyi: a lényeg, a rendszer, a prototipus megszületett.**

Korszerű oktatás — de milyen áron?

— Amikor modernizálásról van szó, legtöbben pénzre, sok pénzre gondolnak. Többször jártam külföldön, pedagógiai konferenciákon, kiállitásokon. Lehet szerénytelen vagyok, ha azt állitom, hogy tudom, mit jelent ma a fizikatanitás világszinvonala. Csodálatos, arra nézve is csodálatos készülékeket, felszereléseket láttam. A komputer például remek dolog az oktatásban. Egyetlen kicsi szépséghibája van: a gazdaságilag legerősebb országok sem engedhetik meg maguknak (egyelőre) tömegméretü alkalmazását. **Nekünk olyan eszközökre van szükségünk, amelyeket már ma vagy holnap az oktatás korszerüsitésének szolgálatába tudunk állitani,** és nem egy kiállitáson, mutatóba, hanem Vladimirescun, Aradon, az ország bármelyik általános iskolájában, valamennyi fizikaórán. Ennek egyik feltétele nyilván az, hogy a pénzben kifejezett ár elfogadható legyen.

Mi hát a (már sokat emlegetett) lényeg?

Egy mondatban: olyan laboratóriumi felszerelés és oktatási módszerek használata, ami lehetővé teszi, hogy az osztály valamennyi tanulója saját maga végezte kisérleteken keresztül sajátitsa el tartósan

JÁMBOR GYULA

(Folytatása a VII. oldalon)

T-E-G-N-A-P

MEGYÉNKBEN

Tegnap este az Aradi Állami Szinház együttese nagy sikerrel mutatta be — hazánkban először — RAFFAI SAROLTA DIPLOMÁSOK (TITRAŢII) cimü kétrészes drámáját MISZLAY ISTVÁN Jászai-dijas rendező, a Békéscsabai Jókai Szinház igazgatójának szinpadi elképzelésében.

A diszleteket FRENŢIU SEVER tervezte, a főbb szerepeket ION PETRACHE, LARISA STASE MUREŞAN, GELU BOGDAN IVAŞCU, GABI DAICU, OLIMPIA DIDILESCU alakitják. A bemutató előadáson megjelent az irónő, Raffai Sarolta is.

KÜLFÖLDÖN

Az agresszió meghatározásával foglalkozó ENSZ-különbizottság szombaton befejezte 1972. évi ülésszakának munkálatait. Az utolsó ülésen a bizottság elfogadta azt a jelentést, amelyet a világszervezet közgyülése elé terjesztenek. A jelentés többek között felkéri az ENSZ-közgyülést, hogy a jövő évre is javasolja az agresszió meghatározásával foglalkozó különbizottság munkájának folytatását.

ZOLIKA

„Tisztelt szerkesztőség! Nagy kéréssel fordulok Önökhöz, szeretném, ha teljesitenék kivánságomat: tegyék be a négyéves kisfiam fényképét az ujságba, a sportoldalra, mivel egy jó futballistát akarok nevelni belőle. Neki is nagy kedve van hozzá, mindennap futballozik a nagytatájával, aki egykor játékos volt a Banatulban, és a kicsi már jól tud fejelni is. Az én álmom és vágyam is az volt, hogy játszhassam, de 15—16 éves koromban Aradon még nem volt női labdarugó-csapat, igy csak egy nagyon lelkes szurkoló maradtam. De a fiamból fegyelmezett, sportszerü játékost akarok faragni, természetesen az UTA-ban, mert ez az én kedvenc csapatom. Ha lehet, közöljék a kisfiam képét, és irják alája: Betegh Zolika, a jövő UTA-istája. Nagyon hálás köszönettel: Betegh Gerda."

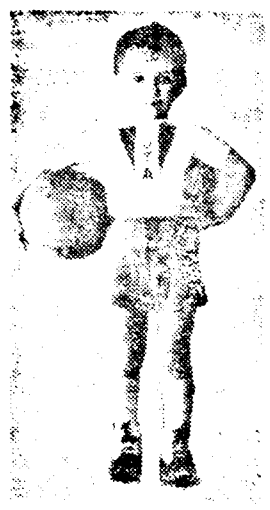

Első olvasásra megmosolyogja az ember a sportbarát anya sorait, s már mozdul a kéz, hogy válaszlevélben tudassa: nem foglalkozunk óvodáskoru gyermekek reklámirozásával, különben is már sokan szerették volna ily módon népszerüsiteni csemetejüket, de mi, udvariasan, minden alkalommal visszautasitottuk a kérést. De aztán ismét vizszintes helyzetbe kerül a golyóstoll, mert a levél egyik sora nem hagyja nyugton a szerkesztőt: „...a fiamból fegyelmezett, sportszerü játékost akarok faragni..."

Igen, ez lényeges: fegyelmezett és sportszerü játékost nevelni. De ennél van lényegesebb is: emberséges embert nevelni Zolikából, aki ma még nagyos komolysággal öleli magához a bőrlabdát, és természetesnek találja, hogy a felnőttek UTA-zászlóval a nyakában fényképeztetik le.

Remélem, néhány év mulva ugyanilyen nagyos komolysággal fogja magához szorítani a tankönyveket is. Akkor aztán, a tanulás mellett, gondolhat édesanyja nagy álmának valóra váltására is.

(oroszhegyi)

Ma délután érkezik Aradra a Tottenham

A Tottenham Hotspur labdarugó-csapata ma délután érkezik Aradra. Az angol labdarugók 35 tagu küldöttségét az Astoria szállóban helyezik el. Bill Nicholson menedzser játékosai hétfőn délelőtt szeretnének edzést tartani a mérkőzés szinhelyén. A vendégcsapat keretében szerepel többek között Chivers, Mike England, Gilzean, Coates, Knowles, Perryman Mullery és Peters (mindnyájan válogatott játékosok) is. Itt jegyezzük meg, hogy a mérkőzés müsorfüzetében tévesen tájékoztatták a nézőket: az UEFA nem a több mint 50-szeres angol válogatott Peters játékjogát függesztette fel, hanem a Rapid—Tottenham találkozón kiállitott Pearce-t tiltotta el. A ma délutáni Drăgăşani-i Unirea — UTA kupamérkőzésre a textilgyáriak a tartalékcsapatukat küldték el.

Röviden

A hamptoni nemzetközi teniszverseny elődöntőjében a Năstase —Tiriac pár 7:5, 2:6, 7:5 arányban legyőzte a Richey—Edlefsen (USA) párt. A román kettős ellenfele a döntőben a Gorman—Connors (USA) pár lesz.

Mint ismeretes, Năstase a férfi egyéni negyeddöntőjében Richeyel mérkőzik.

Apróhirdetések

ELADÓ társas épitkezéshez alkalmas telek, romos házakkal, Făgăraş utca 10, érdeklődni Oituz utca 72. 141

ELADÓ két egymás melletti elfoglalható lakrész központi fütéssel, meleg vizzel, Drăgălina ut 4 Nagy. 144

ELADÓ ház előnyös feltételekkel Dózsa György utca 42. 146

ELADÓ elfoglalható háromszobás magánház, Eugen Potier utca 55. 151

ELADÓ Dacia 1100 személygépkocsi kitünő állapotban, cim: colonia UTA 4, lakás 2. 145

ELADÓ Dacia 1100 személygépkocsi kitünő állapotban, Barițiu utca 11. 150

ELADÓ jó állapotban lévő faesztergapad, megtekinthető Dimitrov utca 40-42. 147

ELADÓ kétszobás magánház kerttel, azonnal bekőltözhető. Érdeklődni hétfőn délután, vasárnap, pénteken délelőtt. Liniștei 6. 156

ELCSERÉLNÉM egy szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló lakásomat hasonlóval, Transilvaniei utca 19, lakás 4. 148

ELCSERÉLNÉM kétszobás, konyha, előszobás magánházamat egy szoba konyhás házzal, Victor Hugo utca 1. 152

KERESEK megbizható, komoly, főzni tudó bejárónőt, Bieber, Avram Iancu tér 15. 149

KERESEK beteges nő mellé lakótársnőt, vagy középkorú házaspárt, jó lakásban. Érdeklődni Eminescu utca 31., 1. lakás, 16—20 órakor, Boldis. 153

GYÁSZJELENTÉS

Szomoruan közöljük, hogy szeretett édesanyánk, Mittermann Albertné, született Braun Aranka Aurélia elhunytának első évfordulója 1972. március 8-án van. Akik ismerték, emlékezzenek meg velünk együtt sok szeretettel és tisztelettel a drága édesanyánkról.

Bánatos családja (142)

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönet mindazoknak, akik szeretett halottunk, Bácskai Jenő temetésén megjelentek.

A gyászoló család (143)

HIRDETÉSEK

Az aradi IJECOOP

Köztársaság utja 50. szám.

versenyvizsgát rendez a következő állások betöltésére

— három áruszakértő a beszerző részleg számára
— egy áruszakértő a kereskedelmi részleg számára
— három épitésztechnikus
— egy könyvelési-gazdasági osztályfőnök
— egy beruházási osztályfőnök
— három főkönyvelő falusi szövetkezetek számára
— könyvelő revizorok
— ügykezelő revizorok
— lerakat főnökök
— helyettes lerakat főnökök
— osztályvezetők
— áruátvevők
— raktári anyagmozgatók
— raktárosok
— szakképesitetlen munkások

Tanulmányi és szolgálati idő feltételek a 914/1968 MTH és a 12/1971-es törvény értelmében. Az érdeklődők 1972 március 14-ig nyujtsák be kérvényeiket a vállalat személyzeti-tanulmányi osztályára. (134)

Az Aradi Zöldség- és Gyümölcstermesztő, Felvásárló, Értékesítő és Feldogozó Vállalat

Cloşca utca 2 szám

versenyvizsgát rendez a következő állások betöltésére

— belső pénzügyi ellenőr, irodafőnök az aradi vállalat számára

A kürtösi központ számára:
— göngyöleglerakat főnök
— zöldség- és gyümölcsraktár főnök
— zöldség- és gyümölcseladrusitó

A lippai központ számára:
— két kádár
— két zöldség- és gyümölcsraktár főnök

Az ineui központ számára:
— zöldség- és gyümölcsraktár főnök Pankotára
— zöldség- és gyümölcsraktár főnök Craivára

Tanulmányi és próbaidő feltételek a 914/1968-as MTH és a 12/1971-es törvény értelmében.

A beiratkozási kérvényeket a vállalat Cloşca utca 2 szám alatti székhelyére, a személyzeti-adminisztrációs osztályhoz kell benyujtani.

A versenyt 1972 március 9-én a vállalat székhelyén tartják. (137)

A Mărțișor rendkívüli pronoexpressz húzáson

1972 március 7-én

korlátlan számban nyerhető

— számtalan pénzösszeg-nyeremény
— Dacia 1300-as személygépkocsik
— Dacia 1100-as személygépkocsik
— Skoda S 100-as személygépkocsik
— kirándulások: a következő fővárosok megtekintése, körülbelül 18 nap alatt: Moszkva, Varsó, Berlin, Budapest, Szófia;
— kirándulások Bulgáriába és Görögországba a következő utszakaszon: Plevna, Szófia, Szaloniki, Edessa, Kavalla, Tirnovo, Russe (körülbelül 9 nap).

A huzáson részt vesznek a 2, 5 és 15 lejes szelvények.

Hétfőn, 1972 március 6-án — utolsó nap a szelvények vásárlására.

Arad municipiumban a jegyek árusitását 22 órakor fejezik be.

(141)

Az ADAS Arad Megyei Igazgatósága

versenyvizsgával alkalmaz

— gépkocsiszakértő-gépészmérnököket a megyei igazgatósághoz.
— elsőosztályu könyvelőt, vagy könyvelő ellenőrt az ADAS ineui kirendeltségéhez.

Alkalmazási feltételek a 914/1968-as MTH és a 12/1971-es törvény értelmében.

Felvilágositások az igazgatóság székhelyén, Köztársaság utja 72 vagy az 110-19 telefonon.

(136)

Az Arad Megyei Telkesítő, Víz- és Öntözőberendezésekkel Gazdálkodó Vállalat (I.E.I.L.I.F.G.A.)

Teiului utca 6/D szám

azonnal alkalmaz

— két gépkocsiszerelőt
— két Diesel-motorszerelőt
— két géplakatost
— egy gépkocsi-villanyszerelőt
— egy akkumulátor szakértőt
— egy közuti traktorost

Felvilágositások a vállalat székhelyén és az 1-12-30-as telefonon.

(138)

Az ipari és építkezési vállalat- és fővállalatvezetők országos értekezlete után

Az anyagi költségek csökkentése — nemzetgazdasági érdek

— KÖRKÉRDÉS A DECEMBER 30 TEXTILÜZEMEKBEN

Hatezer részvevővel tartották meg február közepén a fővárosban az ipari és építkezési vállalat- és fővállalatvezetők országos értekezletét. Ez a tanácskozás — mely Nicolae Ceauşescu elvtársnak, pártunk főtitkárának jelenlétében zajlott le — országunk gazdasági és társadalmi életének nagy horderejű eseménye volt. Szemléltetően kifejezésre juttatta szocialista rendszerünk demokratizmusát, a széles néptömegek közreműködését a szocialista Románia ragyogó jövőjének tudatos építésében.

Megyénkből és municipiumunkból is számos ipari vállalat küldötte vett részt cselekvő módon e nagy horderejü tanácskozáson. S természetesen valamennyien leszürték a saját vállalatukra, tevékenységi területükre vonatkozó legfontosabb tanulságokat, mind az értekezlet munkálataiból, mind pedig annak dokumentumaiból. Nos, ezzel kapcsolatban körkérdést intéztünk a December 30 textilüzemek több, az országos értekezleten részt vett küldöttjéhez. Arra kértük őket: mondják el röviden azt, hogy a tanácskozás tanulságai alapján miként szervezik meg a közeli és a távolabbi jövőben a munkát, mit tartanak elsődleges feladatnak, különös tekintettel a gazdaságos tevékenységre. A küldöttek készségesen válaszoltak kérdéseinkre. Alább közöljük nyilatkozataikat.

Az exportterv és az anyagbeszerzés metodológiáján kell javítani

Popescu Constantin mérnök, vezérigazgató: Mielőtt rátérnék néhány, de természetesen a legfontosabb feladatok, elképzelések, tervek ismertetésére, szeretnem hangsulyozni azt a mélységes demokratizmust, amely az országos értekezleten megnyilvánult. Olyan közvetlen dialógus alakult ki a tanácskozáson, a mintegy 6000 küldött és a párt Központi Bizottságának tagjai, személyesen Nicolae Ceauşescu elvtárs, a pártvezetőség és a kormány számos tagja között, mely biztositotta a széles hatósugaru döntések alapját.

Nos, a magam részéről, leszürve a tanulságokat Nicolae Ceauşescu elvtárs beszédéből, a többi hozzászólásból és az értekezleten közösen kidolgozott határozatból, kiemelném elsősorban azt a problémát, amely bennünket, a December 30 textilüzemek munkaközösségét nagy mértékben foglalkoztat. Ez pedig az exportterv és az anyagbeszerzés metodológiája, a kettő közötti jobb összhang biztositásának szükségessége. Konkrét példával szeretném ezt alátámasztani. Mert még ma is az a helyzet, hogy nem minden esetben készülhetünk fel kellő időben az egyes export-választékok gyártására, ugyanis a szerződések megkötése és a szállitási határidők között nem jut idő kidolgozni az anyagfogyasztási tervet, illetve beszerezni a megfelelő nyers- és segédanyagokat. Szeretném itt idézni Nicolae Ceauşescu elvtársnak, az értekezleten elhangzott ide vonatkozó utmutatását, éspedig: **„Ha nemcsak a termelés tulszárnyalásával, hanem a készletek többmilliárdos növelésével zárjuk az esztendőt, megleszünk a pénzügyi és anyagi feltételeinek a jó ellátáshoz. Ez természetesen megköveteli a központi szervektől is, hogy komolyabban figyelemmel kisérjék a szerződéskötés módját; az importnál tekintetbe kell venniink például, hogy egy nyersanyagfajta megérkezéséig 4—5 hónap telik el, tehát a szerződéseket idejében meg kell kötni".** Az értekezlet határozata szerint — egyebek között — a fővállalatoknak és a minisztériumoknak legkésőbb 2—3 hónapon belül ebben a kérdésben is meg kell találniok a legjobb megoldást. Természetesen ehhez elsősorban mi, a termelő vállalatok kell hogy segitséget nyujtsunk, megfelelő javaslatokkal. És ha már az exportról esett szó, hadd mondjam el, hogy — amint ezt Nicolae Ceauşescu elvtárs hangsulyozta — az exportfeladatok maradéktalan teljesitése mellett jelentősen csökkenteni kell a behozatalt. Első lépésként mit tehetünk mi ilyen vonatkozásban? Ugy gondolom, hogy főleg a vegyi- és festékanyagok ésszerübb beszerzését, illetve gazdaságosabb használatát kell megoldanunk. Egyébként az értekezlet tapasztalatai alapján az üzem dolgozóinak bizottsága már kidolgozott egy komplex intézkedési tervet, melynek egyik kiemelkedő célkitüzése éppen az emlitett probléma. Pontosabban arra törekszünk, hogy — az általános anyagfogyasztás leszoritásával egyidőben — átvizsgáljuk: miként lehetne a főleg az importból vásárolt festékanyagok listáját leszükiteni, és tudományosan meghatározni azokat a „festékcsaládokat", melyeknek használata szélesebb szférát, nagyobb gazdaságosságot biztosit. Befejezésül még annyit: a nyers- és segédanyagok gazdaságosabb felhasználása, az anyagvégek és hulladékok mennyiségének csökkentése, illetve értékesitése és egyéb hasonló intézkedések utján — ezt mutatják számitásaink — az anyagi ráfordítások csökkentésével év végéig 7 millió lejt takaritunk meg.

Bátrabban, önállóan, fegyelmezetten vezetni!

Léb László mérnök, kereskedelmi igazgató: Ha az országos értekezleten készitett jegyzeteimet veszem csak figyelembe, akkor is azt kell mondanom: nehéz néhány mondatban meghatározni, hogy melyek a legfontosabb jelenlegi tennivalóink. Mégis két lényegbevágó kérdésre szeretnék kitérni. Az egyik a vállalatok önállóságának problémája, a másik pedig szintén az exporttermeléssel kapcsolatos.

Bátrabban, önállóan, fegyelmezetten kell vezetnil Vonatkozik ez a vezetés az irányitás minden láncszemére. Ezzel a meggyőződéssel tértem haza az országos értekezletről, és az első naptól kezdve igyekeztem ilyen szellemben „átállitani" a magam és munkatársaim tevékenységét. Sok szó esett az értekezleten arról, — nem indokolatlanul —, hogy a párt- és államvezetőség által hozott számos határozat és intézkedés ellenére a vállalati önállóság még ma sem realizálódott a kivánt szinten. És ez elmondható üzemi vonatkozásban is. Mert a gyakorlatban az történik, hogy ugyszólván minden vezető, beleértve a legkisebb munkacsapatok irányitóit is, tulajdonképpen két , legfeljebb három mutató teljesitését tartja fontosnak: a beszerzést, a termelési tervet és esetleg az értékesitést. Kis tulzással azt mondhatnám: „tüzoltó módszerrel" dolgozunk olykor. S ezáltal mi, vezetők elvégezzük a szolgálatok, hivatalok, részlegek irányitóinak a feladatait, megcsonkitjuk hatáskörüket. Nem vitás, hogy ez helytelen ezért mondom, hogy bátrabban, önállóbban kell dolgoznia mindenkinek a maga munkahelyén, s az üzem vezetői kell hogy megteremtsék ehhez a feltételeket, éppen a maguk „fegyelmezésével", tehát azáltal, hogy ők valóban az általános, a legfontosabb kérdésekkel foglalkozzanak.

Mint az várható volt, sok szó esett az országos értekezleten az exportfeladatokról. Az értekezlet határozata is hangsulyozza: minden intézkedést meg kell tenni, hogy a külkereskedelmi terv megvalósitása biztositsa a kereskedelmi mérleg többletét, ami a fizetési mérleg egyensulyának szempontjából nagy jelentőségü célkitüzés. A textiliparban ez hatványozott mértékben szükséges, mert — mint ismeretes — nálunk az alap-nyersanyag, a gyapot importból jön. Ezért mi komplex intézkedéseket foganatositottunk a termelés strukturájának javitása érdekében, figyelembe véve a bel- és külföldi igényeket, szükségleteket, ugyanis, a sajátos helyzet ellenére, szeretnénk elérni azt, hogy exporttermelésünk értéke fedezze az import-szükségleteket — értékben. Merem remélni, hogy ezt a célkitüzést tul is teljesitjük és — bevallom — ez lesz az első ilyen esztendő üzemünk történetében.

Integráció — üzemi szinten

Colţeu Mihai közgazdász, a tervosztály főnöke: Olyan szakkifejezés ez, mellyel mindinkább találkozunk nemzetközi vagy nemzetgazdasági vonatkozásban egyaránt. De sokat foglalkoztatott bennünket azelőtt is és különösen most, az országos értekezlet után, az integráció — üzemi szinten. Arról van szó, hogy a gazdaságos, hatékony tevékenység a nagyvállalatokban jelentős mértékben az anyagellátás folyamatosságának biztositásától, az ugynevezett keresztezett szállitások megszüntetésétől függ. Mi már tavaly, az utolsó évnegyedben széles körü, tudományos alapokra helyezett akciót inditottunk az integráció biztositása érdekében. Igyekeztünk ugy fejleszteni, illetve megszervezni a fonodák munkáját, hogy minél kevesebb kivülről, más vállalattól vásárolt fonalra legyen szükségünk. Az első lényegesebb eredmények decemberben, majd januárban, illetve februárban mutatkoztak. További lépéseket tettünk ilyen irányban és — számitásaink szerint — márciusban elérhetjük a 90 százalékos integrációt, tehát a fonalszükséglet döntő többségét magunk állitjuk elő. (Kivételt képeznek a fésüsfonodákban készülő, egyes export cikkekhez szükséges fonalak).

Az országos értekezlettel kapcsolatban még egy, a gazdaságos tevékenységgel szorosan összefüggő kérdésről szeretnek szólni. Ez pedig a tervezés, a nyilvántartás, az információs rendszer egyszerüsitése, egyszóval a bürokrácia felszámolásának a kérdése. Igaz, a határozat egyelőre csak általános feladatként szabta meg az ide vonatkozó tennivalókat. De érdemes néhány szót ejteni arról például, hogy tul sok az ugynevezett tervmutató. Sőt, nem tulzás, ha azt állitom: olykor egyik a másiknak fékezőjévé válhat. A textiliparban például — a többi között — beszélnek globális értéktervről, beverések számáról, és a szőttesek értékéről. Nos, a termelő részlegek, osztályok érdeke az, hogy minél nagyobb legyen hó végén a szövödékben realizált beverések száma, mert e szerint történik a kereset elszámolása. Ezért előfordulhat, hogy — különösen hó végén — „megnyomják a gombot" és többnyire csak olyan termékeket gyártanak, melyeknél több beverésre van szükség. Persze igy „felborul" a választékterv, ami üzemi, de nemzetgazdasági vonatkozásban is káros. Olyan nyitott kérdés ez, amit szerintem — és erre kötelezte az értekezlet a minisztériumokat, fővállalatokat — sürgősen meg kell oldani.

Több figyelmet fordítunk a szocialista nevelésre

Tamşa Andronic mérnök, a pártbizottság titkára: Ujabb nagyszerü alkalom volt számomra is az országos értekezlet, hogy felismerjem: az eddiginél is nagyobb gondot, megkülönböztetett figyelmet kell fordítanunk a szocialista nevelésre, a dolgozók tudata szinvonalának emelésére. Éppen ezért — az értekezlet után —, első lépésként, pártszervezeteinkben széles körben ismertettük Nicolae Ceauşescu elvtársnak az értekezleten tartott beszédét és az értekezlet határozatát is. Hangsulyozni kivánom, hogy a kommunistáknak, de a többi dolgozónak is elsősorban a fegyelem megszilárditására hivtuk fel a figyelmét. Nem véletlenül, hiszen még tavaly is sok ezer munkaóra veszett kárba igazolatlan mulasztások és ugynevezett igazolt eltávozások miatt. Ez utóbbi „fejezetnél" például — mivel egyes részleg-, vagy osztályvezetők könnyüszerrel egyeztek bele az eltávozásokba — a rendelkezésünkre álló munkaidőből 0,3 százalék veszett kárba. Az emlitett jelenség felszámolása érdekében az értekezlet dokumentumainak népszerüsitése, megvitatása alkalmával elsősorban a különböző vezető tisztségben dolgozó káderekkel mélyitettük el ezt a problémát, hiszen köztudott, hogy a termelés irányitói nemcsak annak szervezői, hanem politikai aktivisták is, a párt és az állampolitika megvalósitásának harcosai.

A fiatalok többet is tehetnek

Pădurean Denisa, a KISZ-bizottság titkára: Örömmel és lelkesedéssel hallottam arról az országos értekezleten, hogy az ifjuság milyen nagy mértékben vette ki részét a szocialista épitésben elért sikerek kivivásáért folytatott küzdelemből. El kell mondanom, hogy a KISZ felszázados évfordulójának köszöntésére ifjusági szervezetünk számos olyan akciót kezdeményezett, mely hozzá fog járulni a hatékonyabb, gazdaságosabb termelési tevékenységhez. Igy például éppen az értekezlet napjaiban alakult meg üzemünkben 18 ifjusági munkabrigád. És ha az első hónapi — februári — eredményeket vesszük tekintetbe, megállapithatjuk: jobb lábbal léptek előre ezek a kollektivák. Hangsulyozni kivánom: nem amolyan „elit" brigádokat létesitettünk, nem a csucsteljesitményekre törekszünk. Éppen ezért nem azokon a részlegeken, műhelyekben alakitottuk ezeket a munkabrigádokat, ahol esetleg jobbak, optimálisabbak az adottságok. Ellenkezőleg, éppen arra törekedtünk, hogy a fiatalok lendületével elősegitsük a nehézségek leküzdését. Igy például az egyes számu részleg fonodájában az egyik gépcsoportnál a tapasztalt fonónők is jó ideje nehézségekkel küszködtek. Az itt létesitett ifjusági munkabrigád tagjai, fiatalos lendülettel, már a megalakulás első hónapjában, februárban, sikerrel vették az akadályokat, jó termelési eredményeket értek el. Ugy vélem — az országos tanácskozás utmutatásait figyelembe véve —, tovább kell fejlesztenünk a brigádmozgalmat, mert igy a fiatalok többet tehetnek az üzem közös feladatainak sikeres teljesitéséért.

Nem mindegy, miként dolgozunk

Baranyi Erzsébet, szövőnő: Nagy megtiszteltetés volt számomra részt venni, a December 30 textilüzemek küldötteként, az ipari és épitkezési vállalat- és fővállalatvezetők országos értekezletén. Őszintén szólva attól tartottam, hogy — mint egyszerü munkásnak — kevés keresnivalóm van ott. De kezdettől fogva rádöbbentem: sokat tanulhatok az értekezleten. S elsősorban azt a következtetést vontam le a magam és munkatársaim számára, hogy sok függ tőlünk, közvetlenül a termelésben dolgozóktól. Mert nem mindegy miként dolgozunk, hogyan kezeljük a gépeket, milyen gonddal gazdálkodunk az anyaggal, a munkaidővel és igy tovább. Éppen ezért az értekezleten tapasztaltakról többször is elbeszélgettem közvetlen munkatársaimmal, és megértésre találtam náluk. Egyébként, mint erről meggyőződtem, ők is figyelemmel kisérték a sajtóban az értekezlet munkálatait. Ugy vélem, hogy a vezetőség által foganatositott intézkedések és a mi hatványozott erőfeszitéseink meghozzák majd a várt eredményt.

Az oldalt
SZABÓ JÁNOS
szerkesztette

A nyelvtudomány műhelyéből

Márton Gyula, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem professzora

1. A kolozsvári Babeş-Bolyai Egyetem magyar nyelvtudományi tanszékének munkájáról nem most irok először. Az elmult évek folyamán több napi- és hetilap szerkesztősége kért föl, hogy tájékoztassam az olvasókat a tanszék tevékenységének fontosabb aspektusairól. Az ilyen felkérésnek mindig szivesen tettem eleget, mivel arra utal, hogy a nagyközönség érdeklődése nem korlátozódik a szorosabb értelemben vett szakképzésre és az azzal kapcsolatos feladatokra, igyekszik lépést tartani napjaink tudományos életének gyors ütemü fejlődésével, általános müveltségébe szükségesnek tartja beiktatni a különböző tudományágak legujabb, egyben legidőszerübb eredményeit is. Kétségtelen, hogy az általános müveltség fejlesztésében, bővitésében, gazdagitásában a nem mindig kutatóktól irt tudománynépszerüsitő müveknek és cikkeknek is tisztes szerep jut, mégis hangsulyoznunk kell azt a régi igazságot, hogy a tudományt népszerüsiteni inkább azok tudják, akiknek a mindennapját jelentős mértékben a kutatás tölti ki, akik nemcsak lépést tartanak egyik vagy másik tudomány fejlődésével, hanem saját kutatásaik eredményeivel is hozzájárulnak a tudomány valamely ágának fejlesztéséhez.

2. A magyar nyelvtudomány müvelése a kolozsvári egyetemen tisztes multra tekint vissza. Előbb-utóbb vállalkoznia kell valakinek arra a feladatra is, hogy megirja e tudományág müvelésének egész történetét e nagy multu városban. Magam ez alkalommal erre korántsem vállalkozhatom. Mindössze annak a husz-huszonöt évnek a fontosabb eredményeit szeretném számba venni, amióta én is a tanszék tagja s mint ilyen aktiv résztvevője vagyok a tanszéken folyó kutatómunkának.

A tanügyi reform évében a tanszék még meglehetősen kis létszámu volt, a kutatómunka terén pedig főleg két terület rendelkezett hagyománnyal: a nyelvtörténet és a nyelvjáráskutatás. Aki ismeri a kolozsvári nyelvtudományi életet, nagyon jól tudja, hogy ezt a két területet müvelték a román nyelvészek is. A két világháboru közti időszakban Kolozsvárt müködő Muzeul limbii române főleg e két tudományág terén elért eredményekkel vált ismertté nemcsak Európa-szerte, hanem világviszonylatban is. Különösen hozzájárult ehhez a román nyelv nagyszótára, valamint a román nyelvatlasz két sorozata.

3. Tanszékünkön a nyelvtörténet müvelése terén **Szabó T. Attila** fejtett ki páratlan értékü tevékenységet. Egyetemi halgató kora óta fáradhatatlan buvára a kolozsvári és vidéki levéltáraknak. Több évtizedes kutatómunkájának fő célja kezdettől az erdélyi magyar nyelv multjára vonatkozó minél gazdagabb anyag feltárása volt. Érdeklődési köre kiterjedt a hangtörténeti és alaktani kérdésekre is, mégis fő kutatási területe a szókincstörténet. Amint az eddig megjelent több száz tanulmányából és két gyüjteményes kötetéből **(Anyanyelvünk életéből; A szó és az ember)** látható, Szabó T. Attila — idejekorán felismerve a modern nyelvtörténeti követelményeket — korántsem csak a köznevekre vonatkozó adalékokat gyüjtötte, hanem a történeti hely- és személynévanyagot is kijegyezte az oklevelekből. Igy gyült össze négy évtizedet is meghaladó kutatásai eredményeképp az a hatalmas anyag, amelyből nagy szótörténeti szintézisét: az **Erdélyi Szótörténeti Tárat** szerkeszti. A Kriterion Kiadó vezetősége, felismerve e munka felbecsülhetetlen értékét és jelentőségét, vállalta a kiadását, s az első kötet már az idén meg is jelenik. E hatalmas méretü munka nemcsak a magyar szókincstörténeti kutatásoknak lesz kiapadhatatlan forrása, hanem a népiség- és müvelődéstörténetnek, a román-magyar nyelvi és müvelődéstörténeti kapcsolatoknak — hogy csak a legfontosabb vonatkozásokat emlitsük. Az Erdélyi Szótörténeti Tár az oklevelekből kibányászott anyagnak csak egy részét fogja tartalmazni, a felszinre került, ugyancsak tervszerüen gyüjtött történeti névanyagból a levéltáraknak még most is fáradhatatlan kutatója egy **Erdélyi Helytörténeti Tárat** szándékozik később megszerkeszteni.

A nyelvtörténeti kutatásokat Szabó T. Attila hosszu ideig egymaga végezte. A tanügyi reform alkalmával és után a tanszék bővült, igy módjában állt tanitványokat is nevelni. Közülük **Szabó Zoltán** az irodalmi nyelv történetének az előadója és kutatója lett, **Gergely Piroska** és **Kósa Ferenc** pedig a szorosabb értelemben vett nyelvtörténeté.

4. A másik, nagyobb hagyományokkal rendelkező kutatási területünk a nyelvjárástan, a kolozsvári román és magyar nyelvtudomány másik erőssége. A népnyelv iránti érdeklődés tisztes multra tekint vissza, mégis tanulmányozásának legadekváltabb módszere, a nyelvföldrajzi módszer csak a XX. században alakult ki és terjedt el olyannyira, hogy a nyelvatlaszok szerkesztése évtizedek óta intenziven folyik világszerte mindenütt. A XX. század egyik legnagyobb összehasonlitó nyelvésze, Meillet Antoine már a század elején hangsulyozta, hogy a modern nyelvtörténet elképzelhetetlen nyelvföldrajz nélkül. Egy másik hires nyelvész, Walter Wartburg az ötvenes években irt könyvében találóan állapitotta meg, hogy a nyelvföldrajz egyike azoknak az erőknek, melyek századunk nyelvtudományában a mindannyiunktól jól ismert gyors fejlődési folyamatot kiváltották.

Mindezt ismerve, nyilvánvaló, hogy a nyelvjáráskutatás terén fő feladatunknak mi is a romániai magyar nyelvjárások nyelvföldrajzi felvételezését tekintettük. Fáradságos terepmunkával, nyári vakációnk jelentős részének feláldozásával 1949-től hat nyelvjárási alakulat atlaszának anyagát gyüjtöttük össze. Ezek: a moldvai csángó **(Szabó T. Attila, Gálffy Mózes** és **Márton Gyula)**, a székely **(Gálffy Mózes** és **Márton Gyula)**, a marosszéki **(Balogh Dezső** és **Teiszler Pál)**, az aranyosszéki **(Murádin László)**, a bánsági **(Vöő István)**, a szamosháti **(Teiszler Pál)**. Folyamatban van a szilágysági atlasz anyagának gyüjtése **(Márton Gyula)**, rövidesen sor kerül az Arad környéki magyar nyelvjárás hasonló tanulmányozására **(Vöő István)**. Mindezeket a tájnyelvi atlaszokat szerencsésen egészíti ki a kolozsvári Nyelvtudományi Intézetben készülő nagy atlasz: **A Romániai Nyelvjárások Atlasza.** Ponthálózata valamennyi romániai magyar nyelvjárási alakulatot felöleli (mintegy 140 kutatópontot). A gyüjtés fáradságos munkájának jelentős részét **Murádin László** végezte. Megkezdte az atlasz szerkesztését is.

A nyelvatlaszok valóban nélkülözhetetlen munkaeszközök. Lehetővé teszik a nyelvjárások hang- és alaktani rendszerének leirását, a nyelvjárási jelenségek elterjedésének megállapitását, a nyelvjárások belső tagolódásának megismerését. Ugyanakkor gazdag tényanyagot szolgáltatnak a nyelvtörténetnek, az összehasonlitó nyelvészetnek, az általános nyelvészetnek, sőt más tudományágaknak is: történettudománynak, növénytannak, állattannak stb. Ugyanakkor tény az is, hogy a nyelvjárások gazdag szókincséből viszonylag keveset tartalmazhatnak. Ezért időszerü feladat világviszonylatban mindenütt a nyelvjárások szókincsének gyüjtése, különös tekintettel a tájszavakra, valamint a személynevekre, földrajzi nevekre és állatnevekre. Ezt a felismerést követve kezdtük meg az elmult években a **Romániai Magyar Tájszótár** anyagának gyüjtését. E nagyszabászu feladat elvégzésében értékes segitséget kaptunk és kapunk több vidéken tanitó magyar szakos tanártól is. Figyelemre méltó eredményeket értek el a kutatók a névanyag gyüjtése terén is. Különösen nagy előszeretettel vesznek részt e munkában a végzős magyar szakos hallgatók és a doktorándusok. Számos ilyen tárgyu államvizsgai dolgozat készült el, készülőben van több doktori értekezés.

Több hasonló dolgozatot irtak még, illetőleg irnak magyar szakos hallgatók és doktorjelöltek a különböző népi foglalkozások és kisipari ágak szakszókincséről. Igy az emlitett tájszótár mellett egy névtár és szakszókincs szótár körvonalai is kezdenek kibontakozni.

A régi nyelvből és a mai nyelvből, elsősorban nyelvjárásokból igy feltárt gazdag anyag nyilvánvalóan lehetővé teszi számos, modern szemléletü monográfia és más jellegü szintézis megirását. Ilyen máris több elkészült. Közülük kettőt emelnék ki. Az egyik a régi magyar nyelv román kölcsönszavait feldolgozó monográfia, melyet **Szabó T. Attila** egy munkaközösség segitségével irt meg, a másik pedig a mai magyar nyelv román kölcsönszavainak szótára (szerkesztői: **Péntek János, Vöő István** és e sorok irója). Az utolsó s egyben legteljesebb monográfiát a magyar nyelv román kölcsönszavairól éppen az aradi származásu kiváló romanista, **Blédy Géza** adta ki 1942-ben. Az utóbbi évtizedekben végzett nyelvtörténeti és nyelvjárástani kutatások lehetővé tették a Blédytől fedolgozott anyag tetemes kiegészitését.

Hogyan látja a pankotai közművelődés helyzetét?

Barabás Julianna, a Butorgyár bérelszámolója:

— A fiatal házasoknak bizony elég unalmas város Pankota. A szórakozási lehetőségek korlátozottak. Férjemmel sokat olvasunk, de elég lassan gyarapodik a házi könyvtárunk. Kevés szépirodalmi mü érkezik a városba, az ujdonságokról rendszerint lemaradunk.

— Ön tagja a szinjátszó csoportnak?

— Igen, pedig a gyerek még csak kétéves és a gyári munka után ott a második müszak, de nem zárkózhatunk be teljesen a négy fal közé. Hiányzik a tartalmas kikapcsolódás. Ha semmit se teszünk, semmit sem várhatunk.

Dotzauer József, technikus:

— Minden azon mulik, ki milyen igényeket támaszt saját önmüvelésével, szórakozásával szemben. Persze az igény nem elegendő, tenni is kell valamit és nem sopánkodni, hogy ez nincs, meg az nincs. Sok mindenre lenne itt szükség, de a legnagyobb baj az, hogy hiányzik a kezdeményezés, a müvelődési élet határozott, céltudatos irányitása.

— A Butorgyár Pankota legjelentősebb ipari egysége. Milyen mértékben járulnak hozzá a munkásfiatalok a város kulturális életének fellendítéséhez?

Morodan Gheorghe, a Butorgyár szakszervezeti bizottságának elnöke:

— Több dolgozónk énekel a müvelődési ház kórusában, szerepel a szinjátszó csoportban...

— A müvelődési ház igazgatója szerint a kulturtevékenységben résztvevőknek mindössze 30 százaléka ifjumunkás.

— Ez igaz. De a fiatalok kulturális igényeit ma már nem lehet egy-egy előadással vagy táncpróbával kielégiteni. Véleményem szerint hiányoznak az érdekes, vonzó, szórakoztatva nevelő tevékenységi formák.

Jelenleg a Butorgyárnak nincs saját kulturcsoportja. Senki sem emlékszik pontosan, mikor tartottak utoljára müsoros összejövetelt. A bélyeggyüjtők és az amatőr fotosok köre hébe-hóba rendez egy-egy kiállitást. — Néha kirándulni megyünk. Összehozunk egy müsort — mondotta Morodan elvtárs.

Szegedi Sándor, a liceum helyettes igazgatója:

— Husz éve tanitok Pankotán, igazán fel tudom mérni a fejlődést. De a közművelődési élet jelenleg sem haladja meg a községi követelményeket. Rendezvényekben nincs hiány, csak a terem félig üres. A művelődési ház nagyterme ilyenkor, télen kész hütőszekrény. Többször is előfordult, hogy a szereplők apritották fel a fát és gyujtottak tüzet. Szerencse, hogy a város két nagy könyvtára — a központi meg a liceumi — jól müködik.

Sirbu Nichita, a művelődési ház módszertani irányitója, adminisztrátora:

— A művelődési ház tevékenységét számos nehézség gátolja. Soroljam? Csak a szubjektiveket? Tevékenységünk még mindig nem elég folyamatos. A versenyek előtt kampányszerü, utána rapszodikus. Az ok egyszerü: nem sikerült eddig kellőképpen mozgósitanunk a munkásfiatalokat. Vasárnap délután sokszor órákig sétálnak fel s alá a főutcán, bömböl a táskarádió, és ha valamilyen rendezvényről van szó, a válasz: „Majd meglátom". Még egy állandó jellegü tánccsoportot sem sikerült összehozni. Kérdem én: akkor mi hasznunk van belőle, hogy szakképzett táncoktatónk van?

(Megjegyzésünk: Sirbu Nichita a városi KISZ-bizottság titkára is.) A fiatalok közönyének magyarázatát a politikai nevelés, a közművelődési mozgalom helyi hiányosságaiban is kell keresnünk.

☆

Ankétunk során szinte mindenki panaszkodott a művelődési ház sivárságára, az objektiv nehézségekre. Mindebben sok az igazság. A pankotai művelődés hajléka egy nagy teremből, a mögötte huzódó két kicsi öltözőből és egy irodából áll. A volt vendéglő helyiségét nehéz átfüteni. Egyszerre csak egy együttes próbálhat. Klubuk nincs. Az épület magántulajdon. Havi 1 500 lej a házbér. A tulajdonos még egy uj ajtót sem enged vágatni.

Păcurar Ioan, a kulturház igazgatója, a városi pártbizottság helyettes titkára:

— Nem mondhatom, hogy a liceum nevelői nem vesznek részt a művelődési életben. Barbatei Maria és Gorcea Ioan az énekkarral foglalkozik. Bijan Cornel agitációs brigád szövegét szerkeszti, a Szegedi házaspár a magyar szinjátszókat irányitja, a Gerner házaspár, Gabnai Erzsébet, Ciurdaru Petru a tudományos ismeretterjesztő brigád előadói. A népi egyetem irányitása is jórészt a tanárok vállára nehezedik.

A többi rendezvényünket nehéz lenne felsorolni: csütörtökön rendszerint könyvismertetővel vagy politikai tájékoztatóval egybekötött táncdélutánt szervezünk. Volt néhány igen sikerült akciónk a Falusi Könyvhónap idején. Minden mükedvelő versenyen részt veszünk. Hogy többet is lehetne? Tudom. Többet is akarunk. De a fiatalságtól is nagyobb részvételt, lelkesedést várunk.

Lămoş Teodor, polgármester:

— A közművelődés helyzete sokat foglalkoztatja a városvezetőséget. Sajnos, még nem sikerült megtalálnunk a legjobb megoldást. Tudom, sok függ az anyagi alaptól. A városszépitési verseny egy részéből magnót, hangszereket és erősitő berendezést vásároltunk a művelődési háznak. Véleményem szerint az embereket hozzá kell szoktatni a rendszeres önműveléshez. Ehhez viszont sokkal több és alaposabban megszervezett politikai-nevelő, népszerü tudományos és müvészi tevékenységre van szükség.

Adalékok Pankota közművelődési életéhez:

A nyolcvan tagu kórus február közepén részt vett a Téged dalolunk, szeretett pártunk versenyen. Az agitációs müvészbrigád mindössze kétszer lépett a közönség elé. A művelődési ház Miraj tánczenekara csak vakációban tevékenykedik. Szervezője, Knezevics Szvetozár — egyetemi hallgató. A román nyelvü szinjátszó csoport tavaly 13 előadást tartott, 11-et a környező falvakban. Caragiale Năpasta cimü drámájával nem arattak közönségsikert. Jelenleg Sidonia Drăguşanu Seara întrebărilor cimü darabját próbálják. A magyar szinjátszó csoport harminc tagu. A falu rossza után most Csiky Gergely A nagymama cimü szinmüvével készülnek az év végi Csiky-ünnepségekre. A müvelődési ház januárban megrendezte a helyi német népviselet bemutatóját.

PUSKEL PÉTER

LÁNYOK, ASSZONYOK DÍCSÉRETE

Csokonai Vitéz Mihály

Tartózkodó kérelem

A hatalmas szerelemnek
Megemésztő tüze bánt.
Te lehetsz írja sebemnek
Gyönyörü kis tulipánt!

Szemeid szép ragyogása
Eleven hajnali tüz,
Ajkaid harmatozása
Sok ezer gondot elüz.

Teljesitsd angyali szókkal,
Szeretőd amire kért:
Ezer ambrózia csókkal,
Fizetek válaszodért.

Heine

Mint egy virág, olyan vagy

Mint egy virág, olyan vagy,
oly tiszta, szép, szelid.
Elnézlek, és szivemhez
a bánat közelit.

Kezem véd könyörögve,
meghalligat tán az ég:
ilyen maradj örökre,
ily kedves, tiszta, szép.

KÉPES GÉZA forditása

Mihail Eminescu

Kint megremeg a nyárfa-ág

Kint megremeg a nyárfa-ág
és ablakomra koppan —
Ugy érzem most: a kerten át
te jössz felém titokban.

A tóba csillag fénye hull,
s lent megdereng a mélyviz —
Ugy érzem: kinom elcsitul,
s már megbékélek én is.

A hold szikrázik fényesen,
a felhő szerteszéled —
Ugy érzem: rád emlékezem
mindig, amig csak élek.

KÉPES GÉZA forditása

Ady Endre

Őrizem a szemed

Már vénülő kezemmel
Fogom meg a kezedet,
Már vénülő szememmel
Őrizem a szemedet.

Világok pusztulásán
Ősi vad, kit rettenet
Üz, érkeztem meg hozzád
S várok riadtan veled.

Már vénülő kezemmel
Fogom meg a kezedet,
Már vénülő szememmel
Őrizem a szemedet.

Nem tudom, miért, meddig
Maradok meg még neked,
De a kezedet fogom
S őrizem a szemedet.

Tóth Árpád

Esti sugárkoszorú

Előttünk már bamvassá vált az ut,
És árnyak teste zuhant át a parkon,
De még tinom, halk sugárkoszorut
Font hajad sötét lombjába az alkony:
Halvány, szelid és komoly ragyogást,
Mely már alig volt fények földi mása,
S félig illattá és csenddé szürte át
A dolgok esti lélekvándorlása.

Illattá s csenddé. Titkok illata
Fénylett hajadban s béke égi csendje,
És jó volt élni, mint ahogy soha,
S a fényt szemem beitta a szivembe:
Nem tudtam többé, hogy te vagy-e te,
Vagy áldott csipkebokor drága tested,
Melyben egy isten szállt a földre le
S lombjából jelém az ő lelke reszket?

Igézve álltam, soká, csöndesen,
És percek mentek, ezredévek jöttek —
Egyszerre csak megfogtad a kezem,
S alélt pilláim lassan felvetödtek,
És éreztem: szivembe visszatér
És zuhogó, mély zenével ered meg,
Mint zsibbadt erek utjain a vér,
A földi érzés: mennyire szeretlek!

Kosztolányi Dezső

Akarsz-e játszani?

A játszótársam, mondd akarsz-e lenni,
akarsz-e mindig, mindig játszani,
akarsz-e együtt a sötétbe menni,
gyerekszivvel fontosnak látszani,
nagykomolyan az asztalfőre ülni,
borból-vizből mértékkel tölteni,
gyöngyöt dobálni, semminek örülni,
sóhajtva rossz ruhákat ölteni?
Akarsz-e játszani mindent, mi élet,
havas telet és hosszu-hosszu őszt,
lehet-e némán teát inni véled,
rubin-teát és sárga páragőzt?
Akarsz-e teljes, tiszta szivvel élni,
hallgatni hosszan, néha-néha félni,
hogy a körúton járkál a november,
ez utcaseprő, szegény, beteg ember,
ki fütyürész az ablakunk alatt?
Akarsz játszani kigyót, madarat,
hosszu utazást, vonatot, hajót,
karácsonyt, álmot, mindenféle jót?
Akarsz játszani boldog szeretőt,
színlelni sirást, cifra temetőt?
Akarsz-e élni, élni mindörökkön,
játékban élni, mely valóra vált?
Virágok közt feküdni lenn a földön,
S akarsz, akarsz-e játszani halált?

József Attila

Mikor az utcán átment a kedves

Mikor az utcan átment a kedves,
galambok ültek a verebekhez.

Mikor gyöngéden járdára lépett,
édes bokája derengve fénylett.

Mikor a válla picikét rándult,
egy kis fiucska utána bámult.

Lebegve lépett — már gyult a villany,
s kedvükre nézték, csodálták vigan.

És ránevettek, senki se bánta,
hogy ő a szivem gyökere-ága.

Akit ringattam vigyázva, ölben,
oh, hogy aggódtam — elveszik tőlem!

De begyes kedvük szivemre rászállt,
letörte ott az irigy virágszált.

És ment a kedves, szépen derüsen,
karcsu szél hajlott utána hüsen!

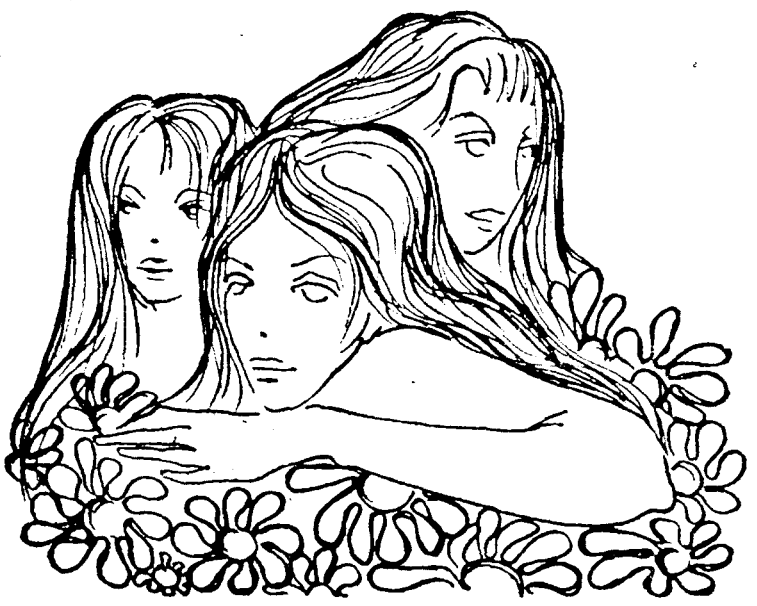

GYÖRFFY ÉVA rajza

Juhász Gyula

Anna örök

Az évek jöttek, mentek, elmaradtál
Emlékeimből lassan, elfakult
Arcképed a szivemben, elmosódott
A vállaidnak ive, elsuhant
A hangod és én nem mentem utánad
Az élet egyre mélyebb erdejében.
Ma már nyugodtan ejtem a neved ki,
Ma már nem reszketek tekintetedre,
Ma már tudom, hogy egy voltál a sokból,
Hogy ifjuság boldonság, ó de mégis
Ne hidd szivem, hogy ez hiába volt
És hogy egészen elmult, ó ne hidd!
Mert benne élsz te minden félrecsuszott
Nyakkendőmben és elvétett szavamban
És minden eltévesztett köszönésben
És minden összetépett levelemben
És egész elhibázott életemben
Élsz és uralkodol örökkön, Ámen.

Radnóti Miklós

Virágének

Fölötted egy almafa ága,
szirmok hullnak a szádra,
s külön egy-egy késve pereg le,
ráhull a hajadra, szemedre.

Nézem egész nap a szádat
szemedre hajolnak az ágak,
fényén futkos a fény,
csókra tünő tünemény.

Tünik, lehunyod szemedet,
árny játszik a pilla felett,
játszik a gyenge szirommal,
s hull már a sötét valahonnan.

Hull a sötét, de ne félj
megszólal a néma, ezüst éj;
kivirágzik az égi fa ága,
hold bámul a béna világra.

Mihai Beniuc

A kedvesemnek milyen jól fest

A kedvesemnek milyen jól fest,
Hogy fiatal, bár ősz a fürtje:
Tán csillagoktól ragyogó est,
Tán tavirózsás vizek tükre.

De ő sem ez, sem az: csak éppen
Példázza hős asszonyainkat;
Az idő vésője lelkében
Fájó sebeket nem hasithat.

Az óceán habja a fürtje,
Mit gyilkos orkánok kavarnak,
De szive a veszélyt legyürte,
És megmaradt vörös korallnak.

És meleg szive szép sziget lett,
Hol, Boldogság, forró klimád van,
S álmom ott fürdik partja mellett
Ezüst hajszálak sugarában.

TÓTH ISTVÁN forditása

Létay Lajos

Mellettem állasz

Ma én értem haza előbb,
s már csészékkel csörömpölök,
mikor a kapu csattan,
s egy perc mulva, amint szokott,
felsüt fiatal mosolyod
a délutáni napban.

Jössz át az alvó udvaron,
s nemsokára a ház finom
illatoddal telik meg,
mosdasz, másik ruhába bujsz,
az ajtó résén ki-kiszólsz,
hogy gyorsabban teritsek.

Ugrom hát, majd — te folytatod,
táskádból apró csomagok
kerülnek elő sorra,
izet göngyölgetsz ki, vajat,
nevetünk rajta, mintha csak
megtanácskoztuk volna!

Aztán mesélsz, s csak ámulok,
hogy mennyi mindent nem tudok
még rólad s a világról,
mind ujabb-ujabb fényeket
villantsz rám — hány uj szót, nevet
kell még tanulnom szádról?!

Ne hallgass el, beszéld tovább
a mindennapos szép csodát,
növekvő életünket,
ne bánd, ha csöndben, hallgatag
figyelem röppenő szavad,
átölel a tekintet.

Elnézem, ahogy felmosod
az edényt, ahogy olvasod
könyved az esti fénynél,
s egy percre, ládd, féltékenyen
dobban által a szivemen:
nélkülem is megélnél!

Munkád van, számon tartanak,
tanitnak, ezer feladat
oldódik meg kezedben,
törvények védik jogaid,
minden napod szebb tájra nyit,
el is hagyhatnál engem.

Elhagyhatnál... s ifju karod
kedvesen nyakamra fonod:
szerelmesem vagy, társam.
Mellettem állasz mindenütt,
együtt növünk, emelkedünk
az édes szabadságban.

NAPTÁR

1 9 7 2

MARCIUS

5

Vasárnap

Napkelte 6.46, napnyugta 18.08 órakor. Az évből eltelt 65 nap, hátra van még 301.

■ 1870-ben született Norris Franck, amerikai író.

■ 1871-ben született Rosa Luxemburg, német munkásmozgalmi harcos.

■ 1938-ban hunyt el Karikás Frigyes, író.

■ 1947-ben hunyt el Alfredo Casella, olasz zeneszerző.

■ 1955-ben hunyt el Hortenzia Papadat Bengescu.

■ 1960-ban hunyt el Asztalos István író.

■ 1961-ben hunyt el Abel Kjild, dán dramaturg.

Filmek

DACIA: Az utolsó harcos (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30).

STUDIÓ: Egyetlen embert sem Camp Detrickbe (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

MUREŞUL: Tizenkét dühös ember (10, 12, 14, 16, 18, 20).

IFJUSÁGI: Cirkuszparádé (10, 12, 14, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): A végzetes tévedés (10, 15, 17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): A jég tükrén (9, 15, 17, 19).

CFR (Grădiște): Testvérek (15, 17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: A kaktusz virága.
INEU: Bolondok hete.
CHIŞINEU CRIŞ: Sztrogoff Mihály.
NAGYLAK: Tudor.
KÜRTÖS: A majmok bolygójának titka.
PANKOTA: Spanyol ritmusok.
SEBES: A vörös sátor.
SZENTANNA: Az ostrom.
PÉCSKA: A 420-as törvény.
ŞIRIA: A dákok.
VINGA: Sztrogoff Mihály.
BUTTYIN: Napraforgó.

HÉTFŐTŐL

DACIA: A legszebb feleség (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30).

STUDIÓ: A kaktusz virága (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

MUREŞUL: Ványa bácsi (10, 12, 14, 16, 18, 20).

IFJUSÁGI: Vasárnap 6 órakor (10, 12, 14, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): Hazai pályán (17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Vigyázz Suzyra! (17, 19).

CFR (Grădiște): Irány, Berlin! (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Waterloo.
INEU: Csajkovszkij.
CHIŞINEU CRIŞ: Az esély.
NAGYLAK: A Pál utcai fiuk.
KÜRTÖS: Az arany.
PANKOTA: Boszorkányvadászat.
SEBES: A gyilkos a házban van.
SZENTANNA: Aladin lámpása.
PÉCSKA: A renegát.
ŞIRIA: Régi nyár.
VINGA: Rómeó és Julia.
BUTTYIN: Gáláns ünnepség.

Színház

VASÁRNAP, március 5-én 15.30 órakor: Focuri nestinse (I bérlet); 19.30 órakor Titratii (L bérlet).

Bábszínház

VASÁRNAP, március 5-én 19.30 órakor: Giscănel.

Tájékoztató

Szerkesztette: BÁLAJ KATALIN

Felvételi versenyvizsgák a katonai oktatási intézményekbe

A Fegyveres Erők Minisztériuma felvételi versenyvizsgákat rendez az 1972—1973-as tanévre a következő katonai oktatási intézményekben:

Katonai liceumok, I. évfolyam, 1972. június 15 és július 3 között.

Aktiv katonatiszti iskolák, 1972. július 1 és 9 között.

A Katonai Akadémia műszaki fakultását és a bucureşti-i Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet katonai tagozata, 1972. július 3 és 20 között.

A katonai mesteri és altiszti iskolák, 1972. augusztus 28 és szeptember 8 között.

A katonai zeneiskolas

— katonai karmester tisztek számára 1972. július 1 és 9 között;

— a szakciklusokra 1972. augusztus 28 és szeptember 8 között.

Azoknak az ifjaknak, akik részt akarnak venni a katonai oktatási intézmények valamelyikének versenyvizsgáján 1972. április 20-ig beiratkozási kérést kell benyujtaniuk ahhoz a megyei katonai központhoz, amelynek kerületében laknak.

További felvilágositások a megyei (municipiumi) katonai központoktól kérhetők.

A megyei pártkabinet közli

Hétfőn, 1972 március 6-án 17 órakor a megyei pártkabinetnél:

— politikai gazdaságtan III. év — előadás;

— filozófia III. év — megbeszélés;

— szociológia III. év — gyakorlati tevékenység;

— történelem III. év — előadás.

A politikai gazdaságtan I. év, szociológia I. év és történelem I. év számára március 7-re tervezett tevékenységeket 1972 március 14-re halasztják.

Tv-műsor

Vasárnap, március 5.

8.15 Reggeli torna.
8.30 Pionirmüsor.
10.00 Falumüsor.
11.10 Leonard Bernstein a zenéről (folklór).
12.00 A haza védelmében.
12.30 Magyar nyelvü adási Pillanatképek; A KISZ-évforduló tiszteletére; Könnyüzene: Richard Oschanitzky és a Bucureşti zenekar játszik; Gyermekmüsor: riport a pionirkörök tevékenységéről; Téli versek: pionirok szavalják saját verseiket.
14.00 Vasárnapi sportmüsor.
16.00 Délutáni szórakoztató müsor.
17.10 Az óriások földje — ifjusági folytatásos film.
18.00 Megyeközi kórusverseny.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.10 Férfi kézilabda: a Románia—Svédország találkozó második félideje.
20.40 A Nők napjának dedikált zenés-szórakoztató müsor.
22.40 Hiradó.

Hétfő, március 6.

15.30 Tv-lecke mezőgazdasági dolgozóknak.
16.30—17.30 Orosz nyelvlecke (V. ismétlése).
17.40 Gépkocsivezetőknek.
18.00 Otthonunk.
18.45 Szinpad.
19.10 1945. március 6.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Férfi kézilabda: Románia—NDK (II. félidő).
20.30 Tv-szinház: a Musat nemzetség (V.).
21.30 Névtelen csillag (folklór).
22.30 24 óra.
22.43 Ellentétek a tőke világában.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, március 5-én általában enyhe idő. Jobbára felhős égbolt és helyenként kisebb eső lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő déli szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 1 és plusz 4, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 5 és 10 fok között váltakozik.

Várható időjárás március 6-án és 7-én: változóra forduló idő felhős égbolttal és — időleg az időköz vége felé — helyi esővel. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

ADAS

Az ADAS életbiztositás 1972. február 29-i sorsolásán a következő betükombinációk jöttek ki:

GHN, REV, WZY, WEF, TDP, KNL, HAD, LHP.

Az összes érdekeltek jelentkezzenek az ADAS egységeknél a nyeremények átvételéért. Ahhoz, hogy a biztositottak részt vehessenek a következő sorsoláson is, idejében ki kell fizetniük a biztositási dijat.

A municipiumi könyvtárnál tudtuk meg, hogy Zdroba Olimpia tanárnő gondozásában néhány nap mulva elkészül A munkásmozgalom az aradi sajtóban 1929—1933 között cimü bibliográfiai összeállitás II. kötete, melyet a municipiumi könyvtárban sokszorositanak.

A Népi Egyetem müsora

HÉTFÖN, március 6-án 17 órai kezdettel a **România tegnap și azi** tanfolyam hallgatóinak Novac Gruia-Birlad professzor tart előadást: **Ott, ahol Ştefan cel Mare legyőzte Szuliman pasa török seregét** cimmel (vetitéssel egybekötve).

KEDDEN, március 7-én 17 órakor **A diplomácia a történelem folyamán** tanfolyam keretében dr. Martian Niciu kolozsvári egyetemi előadótanár beszél. Előadásának cime: **Az első nemzetközi kongresszusok. A nemzetközi jognak, mint tudománynak a megjelenése.**

SZERDÁN, március 8-án 17 órakor **A kultura és civilizáció** magyar nyelvü tanfolyamon dr. Weiss István főorvos **A hazai orvostudomány legujabb eredményeiről** cimmel tart előadást

CSÜTÖRTÖKÖN, marcius 9-én ugyancsak 17 órai kezdettel **A román társadalom dinamizmusa** tanfolyam hallgatóinak Deatcu Teodor tanár a pártkabinettől **Az uj ötéves terv ragyogó távlatai** cimmel tart előadást, amelyet dokumentumfilm vetitése követ.

PÉNTEKEN, március 10-én 17 órakor **Az ifjuság és a jelenkor** tanfolyam keretében dr. Lucian Dogaru mérnök, a Bucureşti-i Számitási Központtól tart előadást **Optimizmus és pesszimizmus az informatikában** cimmel.

Az előadásokra a Barátság Házában (Republicii ut 78 szám, I. emelet) kerül sor.

☆

Arad municipium Népi Egyeteme közli, hogy csütörtökön, március 9-én, 18.30 órai kezdettel uj tanfolyam — Csillagászat — kezdődik (Republicii ut 78 szám alatt, I. emelet).

A nyitóelőadást „**A csillagászat és tárgya**" cimmel Eugen Bercei temesvári egyetemi lektor tartja.

Iratkozni lehet naponta a Népi Egyetem székhelyén 9—13 és 17—18 óra között.

Hangverseny

Vasárnap, 1972 március 5-én 11 órakor a Kulturpalota nagytermében az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara hangversenyt tart. Vezényel Szalman Lóránt Marosvásárhelyről. Szólista Bronzetti Cornelia Bucureşti-ből.

Müsoron: Bentoiu Bucureşti-i képek, Brahms D-dur hegedüverseny, Haydn 86-os sz. szimfónia.

Ünnepi gyülés

Szerdán délután 4 órai kezdettel a Kulturpalotában rendezik a nemzetközi nőnapot, március 8-át köszöntő ünnepi gyülést. Iovănescu Maria, a megyei nőbizottság elnöke méltatja a nap jelentőségét, a rendezvényt müvészi müsor egészíti ki.

A Pedagógusok Háza

■ Hétfőn a Pedagógusok Házában 17 órai kezdettel Lawrence Friedmann egyetemi tanár tart előadást angol nyelvtanárok számára a jelenkori amerikai prózáról.

■ Kedden délután 5 órai kezdettel ujszerü tapasztalatcserén vesznek részt az óvodákban a nagycsoportokkal foglalkozó óvónők és a negyedik osztályok tanitónői. Megbeszélésük témája a nagycsoportos óvodás és az elsősosztályos iskolásgyermek pszicho-fizikai sajátosságai az iskolai munka hatékonyságának biztositásában.

Öt perc kikapcsolódás

VIZSZINTES: **1. Szabadságunkat ennek a tengernek a partján is eltölthetjük. 7.** Sportág. **9. A földrészek között lévő nagy vizet, névelővel. 12.** Mássalhangzó kiejtve. 13. Rag. 14. Majdnem haltojás. 15. Feltételes kötőszó. 16. Álom egynemü hangzói (ékhiba). 17. Igen, románul. 18. Udvarias megszólitás. 19. Leót — keverve. **21. Déli tenger.**

FÜGGŐLEGES: 2. Ez — oroszul. 3. Takarékpénztár fonetikusan, keverve. 4. Mezőgazdasági eszköz. 5. Az angolok erre hivják meg a vendéget. **6. A világ legmélyebb tava (végén fölös f-vel). 8. Európát és Amerikát elválasztó óceán.** 10. Nulla. 11. Indulatszó 15. Csendes. 17. D.O.D. 19. Iqekötő. 20. Fának, szónak része. (ékhiba).

Beküldendő: Vizszintes 1, 9, 21, függőleges 6, 8.

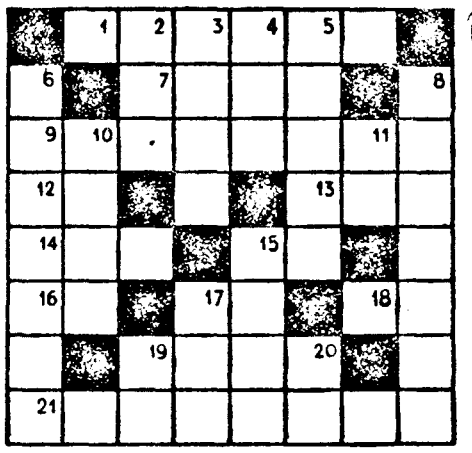

HELYES MEGFEJTÉSEK (február 27): Van Delft, Monet, Veronese, Holbein, Degas, Troyon. (február 29): Capra, Déznai, Gyorok, Solymosi, Lippa, Gora.

HUMOR

A skót könyvet olvas tizwattos villanykörte fényénél. Feleségének feltünik, hogy kétpercenként feláll, lekattintja a villanykapcsolót, aztán pár másodperc mulva ismét fölgyujtja.

— Miért csinálod? — kérdi tőle.

— Árammegtakaritás. A lapozáshoz nem kell fény.

A szépség lélek nélkül az aranyporhoz hasonlit, mely a lepke szárnyain csillog, s lesodorva kelletlen hamuvá válik.

Kisfaludy Károly

Az RDESZ Tanácsának plenáris ülése

A Romániai Diákegyesületek Szövetségének Tanácsa március 4-én plenáris ülésen vizsgálta meg, hogyan dolgoztak a diákegyesületek azért, hogy a diákok nagyobb felelősséggel viszonyuljanak szakmai és politikai felkészülésükhöz, hogy megvalósuljanak az RKP KB Végrehajtó Bizottsága által a tanév elején jóváhagyott felsőoktatásjavitási intézkedések.

A plénumon részt vettek a következő elvtársak: Miu Dobrescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, Martian Dan, a KISZ KB első titkára, ifjúságügyi miniszter, Alexe Popescu egyetemi tanár, helyettes nevelés- és oktatásügyi miniszter, párt-, állami- és KISZ-aktivisták.

Jelentést terjesztett elő Traian Ştefănescu elvtárs, az RDESZ-tanács elnöke, a KISZ KB titkára. A jelentéssel kapcsolatos vita kidomborította, hogy a kommunista tömegnevelési pártprogramnak és az oktatás tökéletesitésére vonatkozó intézkedések alkalmazásának köszönhetően az első félévben nőtt az egyetemi ifjusági szervezetek hozzájárulása a diákok alapos szakmai és politikai felkészitéséhez, a diákok minden erejükkel a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtését kivánják szolgálni.

A plénum elemezte a vizsgaszesszióban elért eredményeket, s megállapitotta, hogy jobbak a tavalyiaknál, majd a diákegyesületeknek a főiskolai oktatást tökéletesitő pártvezetőségi utmutatásokkal kapcsolatos soron lévő feladataival foglalkozott.

A plénum jóváhagyta az RDESZ-tanács második félévi munkatervét.

A plenáris ülés ugyanakkor, tekintettel a Kommunista Ifjusági Szövetség küszöbön álló félszázados évfordulójára, hangsulyozta, hogy a diákság a többi fiatallal együtt elkötelezettségének teljes tudatában készül az egész fiatal nemzedék számára emlékezetes esemény méltó megünneplésére.

Záróbeszédet Miu Dobrescu elvtárs mondott.

TELEX

Új feltevés a kőolaj keletkezéséről

Az általánosan elterjedt véleménnyel ellentétben a leningrádi tudósok azt állitják, hogy a kőolaj nem elhalt organizmusokból keletkezik, a tengerek mélyén, hanem a magma „lélegzéséből" származik. Minthogy vulkáni termékekben egyszerü szénhidrogének nyomait mutatták ki, feltételezik, hogy a magma óriási mennyiségü forró szénmonoxidot és hidrogént présel a földkéregbe, a forró gázok pedig vegyi folyamatba lépnek a porózus üledékes kőzetekkel, s földgázt, kőolajat, bitument hoznak létre. A szovjet tudósok földgázbuborékokat, kőolaj- és bitumentelepeket fedeztek fel kamcsatkai vulkánkráterekben és vulkáni eredetü szibériai gyémántmezőkön.

Hivatalos adatok szerint az elmult évben 18 685 személy vesztette életét és 517 198-an sebesültek meg közlekedési balesetben az NSZK-ban. A rendőrség 1971-ben összesen 1 337 664 közlekedési balesetet tartott nyilván, ebből 969 000 anyagi károkat okozott.

Meggyilkolták Mohamed Omran tábornokot

BEIRUT. (Agerpres). — Szombat reggel a libanoni Tripoliban lévő lakásán két férfi és egy nő meggyilkolta Mohamed Omran tábornokot, a Sziriai Forradalmi Parancsnokság országos tanácsának volt alelnökét — közli a MEN hirügynökség.

Amint a France Presse megjegyzi, Omran tábornok 1963. március 8-án részt vett annak az államcsinynek a megszervezésében, amelynek nyomán a Baath-párt első izben vette át a hatalmat Sziriában. Egy évvel később, 1964 decemberében Amin el Hafez, a Forradalmi Parancsnokság akkori elnöke számüzte, miután sulyos nézeteltérések merültek fel közöttük.

ŰRHÍRADÓ

Pioneer–10

CAPE KENNEDY (Agerpres).

A NASA képviselői szerint a Pioneer-10 — a naprendszer legnagyobb bolygója, a Jupiter irányába fellőtt első ürszonda — rendkivül pontos pályán halad. A tudományos készülékekkel felszerelt mintegy 260 kilós ürszonda elérte az 51 800 kilométeres óránkénti sebességet és jövő év vége felé érkezik a Jupiter közelébe.

A Pioneer-10 — amennyiben minden az előirt program szerint folyik le — elhalad a Jupiter mellett és folytatja utját galaktikánkban. A szonda egyelőre csak a Föld felé forditott fő antennáját nyitotta ki, s rádiójelzései kitünően vételezhetők. Fedélzetén izotóppal működő négy termoelektromos generátort helyeztek el, amelyek átveszik a napelemek szerepét, miután az ürszonda nagyon eltávolodik a Naptól.

Az ürjárműre aranyozott fémlapot erősitettek, amely az emberiség üzenetét tartalmazza a naprendszerünkön kivül esetleg létező értelmes lényekhez. A fémlapon egy férfi és egy nő képe, valamint tudományos felfedezéseinkre való több formula látható.

Kozmosz—477

A Szovjetunióban március 4-én fellőtték a 477. Kozmosz mintáju mesterséges holdat. A TASZSZ jelentése szerint a mühold fedélzetén elhelyezett tudományos készülékek a világürkutatást folytatják.

A müholdról kapott adatokat a koordinációs és számitóközpont dolgozza fel.

Különféle

Összeütközött két vonat csütörtök éjjel Ingolstadt közelében, Münchentől 100 kilométerre. Öt ciszternavagon felrobbant. Az egyik vagon a levegőbe repült, rázuhant egy lakásra és maga alá temetett két idős személyt. Életét vesztette a két mozdonyvezető is.

Klaus Altman boliviai állampolgár ügyvédei nem cáfolják, hogy ügyfelük azonos Klaus Barbieval, volt lyoni Gestapo-főnökkel, de kérték a boliviai külügyminisztériumtól, utasitsa el Franciaország esetleges kiadatási kérését, mert nincs ilyen értelmü boliviai—francia megállapodás.

Amint a Tanjug közli, március 3-án a tuzlai bányamedence északnyugati részén mintegy 7 perces időközben két egymást követő földrengés volt. Az egyik 4, a másik pedig 6,5 fokozatu volt a Marcalli táblázat szerint. Az áramszolgáltatás megszakadása következtében a gyárakban és bányákban leállt a munka. A szomszédos falvakban több ház megrongálodott. Emberáldozatok nem voltak.

A tuzlai honvédelmi parancsnokság sürgős ülést tartott és a munkaszervezetekkel együtt intézkedéseket tett a lakosság megsegitésére.

A földrengés epicentruma Szarajevótól északra 88 kilométerre lehetett. A földlökések Bosznia egész nyugati részében érezhetőek voltak.

Péntek éjjel lezuhant Albany (New York állam) közelében a Mohawk Airlines társaság egyik kétmotoros gépe. A szerencsétlenségnek 16 halálos és 32 sulyos sebesült áldozata van. A nagy hóvihar miatt a látási viszonyok rendkivül rosszak voltak és a repülőgép egy kétemeletes épületbe ütközött.

A houstoni ürkutatási központ igazgatósága bejelentette, hogy junius 30-ig tovább csökkenti személyzetének állományát. A NASA szóvivője szerint az intézkedés, amelyet az idei költségvetés csökkentése tett szükségessé, körülbelül 150 alkalmazottat érint.

Folytatások az I. oldalról

Március 6

gyanabban a stadionban, hogy az országos Demokratikus Arcvonal kormányát akarjuk!

1945 február 25 — 500 000 ember özönli el a főváros főutcáit és terét, hogy tüntessen a Rădescu kormány ellen; ez volt az a véres szombat, melyen Rădescu a demokráciát, demokratikus kormányt követelő munkások, parasztok, értelmiségiek közé lövet; ez az a bizonyos nap, melyet Rădescu a demokrácia temetése napjává szeretett volna átalakitani.

1945 március 6 — 800 000 ember — soha nem látott tömeg — a főváros utcáin: Ünnepeljük az ODA kormányt, az ország első demokratikus kormányát.

☆

Természetes módon merül fel a kérdés: vajon a nemzetközi helyzet nem befolyásolta-e az eseményeket? A történelmi igazsághoz tartozik, hogy a nemzetközi helyzet azokban a forró februári és március eleji napokban kedvezően alakult a romániai demokratikus erők számára, s hogy a Szovjetunió diplomáciai uton is a román demokratikus erők mellé állt, ám ismételten hangsulyozni kivánjuk: 1945 március 6-a a román néptömegek, elsősorban a munkásosztály harcának eredménye, mely sikeresen vivta meg harcát kipróbált pártja, a Román Kommunista Párt vezetése alatt.

☆

A március 6-át megelőző forró napokban — a reakcióval folytatott nyilt összecsapások időszakában — amikor a főváros dolgozói tüntetésre mentek, általában a Piaţa Naţiunitól — a Nemzeti Tértől — vonultak a Piaţa Victoriei — a Győzelem Tere — felé. Az utókor, mely később önmaga tanulságául szimbólumokat keres, ebben is jelképet lát: a nemzet győzelem felé indulásának szimbólumát. Ma, amikor a szocializmus véglegesen és teljesen győzött Románia földjén és népünk a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom épitési programjának megvalósitásán fáradozik, tudjuk: érdemes volt. Érdemes volt utcákon vonulni és földeket osztani, gyárost termelésre kényszeriteni és reakciós birót — prefektust — kormányt elüzni. Ez a mi müvünk, Románia munkásosztályának, Románia népének müve, melyet a történelem nagy krónikájába jegyez.

Legfontosabb AZ ÜGY

és aktivan (az ismeretek alkalmazása szempontjából is aktivan) a fizika alaptörvényeit.

Ez a rendszer (laboratóriumi felszerelés és módszer) született meg Vladimirescuan.

A modern labor még nem modern oktatás

Az eddigiekben szó esett egy-két módszerről (lásd katedra nélkül, középpontban a kisérlet) most egy másikra is sor kerül: az ellenőrzésre, az oktatási folyamat fontos mozzanatára.

— Majdnem teljes egészében lemondok a szokványos kikép.ésről, mert a nagy időveszteség mellett sem hatékony. Mindannyian voltunk diákok, Ismerjük a gyerek gondolkodásmódját: ha ma feleltem, valószinüleg holnap nem kerül rám sor, tehát nem muszaj készülnöm. Olyan módot kell találni, hogy minden tanuló tudja, felelni fog. Például ellenőrzőlapokat használok. Tiz kérdés, a válaszokat kell megadni, egyszerre az egész osztálynak. Tiz pontos válasz=10-es felelet. Négy jó válasz=4-es. Azonnal kiderül, tanár és diák számára egyaránt, ha a lecke valamely részével baj van. A tanulónak ugyanakkor azonnali sikerélményt nyujt. Az uj leckénél a régire épitünk, elvégezzük a mult órai kisérletet. Látom, ha valaki megakad, tudom hogy ott valami nincs rendben. Mivel a felszereléseket a tanulók könnyen kezelik (mindenki legalább 300 önálló kisérletet végez el három év alatt, a VI–VIII. osztályban), ha megakadnak, a lecke anyagának elméleti részével nincsenek tisztában. Tudom tehát bármelyik pillanatban, mit tud, mit nem ért az osztály, vagy egyes tanulói, módom van az azonnali közbelépésre.

☆

Mindezek együttvéve alkotják azt, amit Pretz Anton modern fizikatanitási módszereinek mondhatnánk. Legalább kétekkora riport kellene ahhoz, hogy ne csak sémákban, leegyeszerüsitve (elkerülhetetlenül banalizálva) ismertessük. Helyet kellene adni, például, a bizonyitásnak, amely kimutatja, hogy az oktatás intenzitása, vagyis a tanulók óra alatti aktiv foglalkoztatása legalább 75 százalékos, akkor, amikor az átlag **világviszonylatban sem** haladja meg a huszat. Nem tértünk ki a rendszer nevelői értékeire, pedig ez sem másodrendü tényező. Nem mondtuk el végül is, miből áll a laboratórium felszerelése, hogy az utóbbi 5—6 évben mintegy 800 (!) fizikatanár fordult meg itt és hogy nagy többségük elragadtatással nyilatkozott róla.

Az ujságirónak elnézést kell kérnie nyilvánosan is riportalanyától. Sok mindent nem sikerült visszaadnia abból, amit látott, hallott, érzett, elképzelt a vladimirescui fizikalaborban. Részben sikerült csak teljesitenie riportalanyának azt a kérését, hogy nevét éppen csak megemlitse, ha feltétlenül szükséges, hiszen nem személye, neve, hanem **kisérlete, ennek eredménye (saját szavaival: az ügy) a fontos, az az oktatási rendszer, amely meggyőződése szerint (s az ujságiró csatlakozik véleményéhez) előbbre viheti (ha általánositanák) a hazai általános iskolai fizikatanitást.** Az általánositásért eddig azonban vajmi kevés, vagy éppenséggel semmi sem történt.

Vetik a cukorrépát

A zöldségtermesztési farm vezetőjét Gerber Éva mérnököt nehéz megtalálni ezekben a napokban. Reggeltől estig ott van a kertészek között, akik gondozzák a zsenge növényeket. A szaporitóházban eddig mintegy 400 ezer palántát tüzdeltek tápkockába. Késő este találkoztunk a mérnöknővel a gazdaság székházában. Akkor tájékoztatott bennünket arról, hogy ebben az esztendőben először termesztenek a szolárban mintegy 2 hektár területen paprikát is. A magot elvetették, a palánták most már szépen fejlődnek.

Azt is megtudtuk, hogy idén tökéletesitették a globális akkord javadalmazási formát. Ezer lej jövedelem után 290 lejt kapnak a kertészek, pontosabban azok, akik parcellát vállalnak. Ebből az összegből 245 lej pénz és 30 kiló buza.

— Az emlitettek csak egyik példáját szolgáltatják a globális akkord alkalmazásának és csak azok részére, akik a szolárban dolgoznak. Általában egy személy 8 ár területet müvel meg, melynek a termése terv szerint mintegy 4000 kiló paradicsom kell, hogy legyen. Ha az áru korábban érik be, és értékesitheto, akkor a terv teljesitése esetén egy szövetkezeti tag 2940 lej pénzt és 360 kiló buzát kap — magyarázta a mérnöknő.

Lucaciu Ioan főmérnökkel, a déli órákban találkoztunk a határban. Ott volt, ahol a gépesitők dolgoztak. Homokfutoja azonban kevés ideig állt egy-egy dülőben, mivel a határ minden részén dübörögtek a traktorok. Töle tudtuk meg:

— Több mint 200 hektár terület van előkészitve vetésre. Eddig földbe került 40 hektáron a mák, 20 hektáron a bükköny, 9 hektáron a zab, 10 hektáron a gyökérzöldség. **Megkezdtük a cukorrépa vetését is. A 200 hektár területből 80 hektáron elvégeztük a vetést.**

A főmérnök tovább sorolta az eddig elvégzett munkálatokat. Emlitésre azonban különösen az a tény méltó, hogy a 85 hektár hagymából 41 hektár területen befejezték a dughagyma ültetést. Ezekben a napokban továbbra is népes marad a majláti határ. Naponta mintegy 300 termelőszövetkezeti tag tevékenykedik különböző területeken. Hozzájuk hasonlóan, nemcsak fokozott ütemben, hanem minőségileg is kifogástalanul dolgoznak a traktorosok is.

Befejezte munkálatait a nők problémáival foglalkozó ENSZ-bizottság

GENF. (Agerpres).

Befejezte munkálatait a nők problémáival foglalkozó ENSZ-bizottság. A bizottság a többi között egyhangulag jóváhagyta a Románia és más államok által benyujtott határozattervezetet, amely javasolja az ENSZ-közgyülésnek, hogy az 1975-ös évet nyilvánitsa A nők nemzetközi évének. A határozat hangsulyozza: 1975-ben fokozni kell az akciókat a nemek közötti egyenlőség valóra váltására, a nők nemzeti és nemzetközi szereplésének fellendítésére. A dokumentum kiemeli a nők fontos szerepét országos szinten, valamint korunk legnagyobb problémái — a béke, a nemzetközi biztonság és leszerelés — megoldásában.

Az ülésszakon jóváhagyták azt a román határozattervezetet is, amelyben a bizottság felkéri az ENSZ-főtitkárt és az UNESCO vezérigazgatóját, szorgalmazzák az ifjusági nevelőprogramokat, az emberi egyéniség kibontakoztatásának és az emberi jogok érvényesitésének hatékony és konkrét eszközeit.

Több határozattervezetet hagytak jóvá az egyenlő munkáért egyenlő bért elvének szigoru betartásáról, az anyák jogainak tiszteletben tartásáról stb.

A román delegációt Florica Paula Andrei, az Országos Nőtanács Végrehajtó Bizottságának tagja vezette.

Nagygyűlés Tokióban

TOKIÓ (Agerpres).

Tokióban nagygyülést szervezett a Szocialista Párt, a Komeito Párt, a Sohyo, a Japán és Kina közötti diplomáciai kapcsolatok helyreállitásáért küzdő országos kongresszus és a két ország közötti kapcsolatok normalizálásáért küzdő országos tanács — közli az Uj Kina hirügynökség.

Ebből az alkalomból felszólalt Tomomi Narita, a Szocialista Párt elnöke, s rámutatott, hogy a kinai népet egyetlen törvényes kormány képviseli — a pekingi kormány, és követelte, hogy a Szato kormány hatálytalanitsa a Japán és Tajvan közötti szerződést.

A nagygyülés részvevői kifejezték elhatározásukat, hogy tömegmozgalmakat szerveznek a két ország közötti barátság előmozditásáért és a diplomáciai kapcsolatok helyreállitásáért.

A Telex rovatot és a Nemzetközi élet oldalt
FRISS PANIÁN IVÁN
szerkesztette

A Chilei KP felhívása

SANTIAGO DE CHILE. (Agerpres).

A Chilei Kommunista Párt felhivja a népet, vágjon vissza határozottan a jelenlegi forradalmi folyamattal szembeszegülő reakció mesterkedéseinek. A Chilei KP KB Politikai Bizottsága nyilatkozatban mutat rá, hogy a parlamenti többséggel rendelkező jobboldali pártok a kongresszusban jóváhagyott ugynevezett „alkotmányreformtervezet" utján próbálják meg visszaadni a volt kizsákmányolóknak az állami tulajdonba vett vállalatokat, az egész nép javait, s megakadályozni Allende elnököt alkotmányos előjogainak gyakorlásában. A jelenlegi politikai helyzetnek nem megfelelő összetételü kongresszus utján a reakció a fizetések emeléséről szóló törvény alkalmazását is meg akarja akadályozni.

A dokumentum felhivja továbbá a figyelmet arra, hogy a reakciós csoportok fokozzák lázitó akcióikat és támadásaikat a kormány gazdasági politikája ellen a jobboldali pártok közvetitésével.

A palmi fasiszta merénylet után

RÓMA — Nicolae Puicea, az Agerpres tudósitója jelenti: Az Olasz Kommunista Part palmi tagozata elleni fasiszta merényletre válaszul az egész országban széles körü demokratikus szolidaritási mozgalom indult a neofasiszta elemek ellen. Palmiben sok helybeli munkás és fiatal, valamint a környező helységek munkásküldöttei és demokratikus erőinek más képviselői keresték fel az OKP székházát, hogy kifejezzék szolidaritásukat az antifasiszta harccal.

A kommunista képviselők egy csoportja dokumentumot terjesztett a miniszterlanács elnöke és a belügyminiszter elé, követelve, hogy a kormány tegyen szigoru intézkedéseket a merényleteket szervező és végrehajtó fasiszta csoportok ellen.

Amint az Unita irja, a palmi merényletre adott gyors és egységes válaszból kitünik, hogy a demokratikus erők harcra készek a fasiszta erőszak ellen, a demokratikus vivmányok megvédéséért, a gazdasági és társadalmi haladásért.

Hivatalos adatok szerint ez év februárjában az Egyesült Államok munkaképes lakosságának 5,7 százaléka nem volt foglalkoztatva. A munkanélküliek száma elérte az 5,4 milliót.

Különösen az ifjuságot és a szines bőrü lakosságot sujtja a munkanélküliség. A szines bőrüek soraiban a munkanélküliség elérte a 10,5 százalékot.

Marxista könyvnapok Párizsban

PÁRIZS. — Paul Diaconescu, az Agerpres tudósitója jelenti: A Francia KP, valamint a Könyv- és Sajtóterjesztő Központ kezdeményezésére Párizsban Marxista könyvnapokat rendeztek. A Bastille téri volt állomás épületében kiállitották Marx, Engels, Lenin és más marxista gondolkodók müveit. A kiállitáson számos standdal részt vesznek franciaországi és egyes szocialista országokbeli kiadóvállalatok és folyóiratok.

A romániai kiadóvállalatok kiállitják Marx, Engels és Lenin összes müveit. A látogatók figyelmét magára vonja a „Nicolae Ceauşescu: România a szocialista épités kiteljesitésének utján" cimü kötet, amelyet a Meridiane Könyvkiadó nyomtatott ki francia nyelven, a „Nicolae Ceauşescu: A béke és a nemzetközi kooperáció politikájáért" cimü kötet, amely a Nagel könyvkiadó gondozásában jelent meg és a „Nicolae Ceauşescu" cimü munka M. P. Hamelet tolláből. A kötetet a Seghers kiadóvállalat nyomtatta ki a „Politikai sorsok" sorozatban. A román standon jelen van még a Románia történelme cimü kötet, amely a párizsi Horvath kiadóvállalat gondozásában jelent meg, valamint a Románok a francia ellenállásban cimü munka és Miguel Angel Asturias Nobeldijas iró Románia ma cimü riportkönyve.

A Marxista könyvnapokat Andre Vieuguet, a Francia KP Politbürójának tagja nyitotta meg.

Ciprusi események

NIKOSZIA (Agerpres).

A ciprusi parlament szombaton egyöntetüen elfogadott határozatban fejezte ki teljes támogatását Makariosz elnök iránt — jelenti a Reuter és a France Presse. A parlament felhivta a sziget lakosságát, hogy őrizze meg nyugalmát a jelenlegi kritikus helyzetben.

A Ta Nea cimü görög napilap beszámol arról, hogy pénteken csaknem az összes ciprusi pártok és szervezetek kezdeményezésére Makariosz elnököt támogató tömeggyülés volt. A nagygyülésen részt vett körülbelül 100 ezer ember, a sziget lakosságának egyhatod része; arányaiban csak ahhoz a népgyüléshez volt hasonlitható, amelyet 13 évvel ezelőtt Makariosz számüzetésből való visszaérkezése alkalmából rendeztek. A Ta Nea szerint a részvevők Makarioszt támogató jelmondatokat kiáltoztak és az alábbi szövegü feliratos táblákat emeltek magasba: „A nép ma azonositja magát elnökével".

VDK-nyilatkozat az újabb amerikai bombatámadásokról

HANOI. (Agerpres).

Vietnam DK Külügyminisztériuma nyilatkozatban tiltakozott az ellen, hogy az amerikai légierő ez év március 1-én és 2-án ujból bombázta Vietnam DK területét. Amint a VNA hirügynökség közli, az amerikai repülőgépek Quang Binh tartományt és a demilitarizált övezet egyes vidékeit támadták.

A VDK Külügyminisztériuma elitéli ezeket az ujabb agressziv cselekményeket, és követeli, hogy az amerikai kormány azonnal és véglegesen szüntessen meg minden olyan akciót, amely Vietnam Demokratikus Köztársaság szuverénitására és biztonságára tör.

ANGLIA: Az angol közvéleményt továbbra is foglalkoztatja a rhodesiai probléma. A felvételen apartheid-ellenes tüntetők láthatók a londoni miniszterlanács épülete előtt. Táblákon a rhodesiai négerekkel szolidarizáló feliratok vannak.

LEGFRISSEBB HÍREINK

„1971 utolsó negyedében összesen 967,7 millió dollár értékü árut engedélyeztek szocialista exportra. Az exportellenőrzés bevezetése, 1948 óta ez a legnagyobb árumennyiség, amely a szocialista országokba irányult" — irja az Egyesült Államok Kereskedelmi Minisztériumának március 3-án közzétett jelentése. Amint a jelentésből kitünik, a legtöbb áru a Szovjetunióba irányult.

Harold Scott, az USA helyettes kereskedelmi minisztere, a jelentést közzétéve, hangsulyozta, hogy az adatok tanusága szerint az amerikai társaságok egyre nagyobb érdeklődést mutatnak az európai szocialista országokkal való kereskedelem iránt.

Szombaton a montreuili Monterau parkban megkezdődött az 1100 francia kommunista polgármester kétnapos gyülése. A munkálatokat Jacques Duclos, az FKP Politbürójának tagja vezeti. A kommunista polgármesterek, párizsi városi tanácsosok, főtanácsosok és parlamenti képviselők megvizsgálják a helyi demokrácia és a szociális ügykezelés kérdéseit. A gyülés ugyanakkor dönt a kommunista kormányprogram széles körü népszerüsitésének módjáról.

Amint az ADN hirügynökség közli, a Német DK Államtanácsa ülést tartott Berlinben Walter Ulbricht elnökletével, s ez év március 9-re összehivta a Népi Kamara negyedik ülésszakát..

Amint a France Presse és a Reuter közli, Gaafar El Numeiry elnök dekrétumot adott ki annak a törvénynek az alkalmazásáról, amely kimondja „Szudán déli részének autonómiáját a nemzeti egység keretén belül". Egyszersmind parancsot adott a szudáni fegyveres erőknek, hogy szüntessenek meg minden katonai müveletet az ország déli részében s közkegyelemben részesitette mindazokat a déli lakosokat, akik külföldön tartózkodnak és részt vettek „a nemzet biztonsága elleni tevékenységekben".

A Daily Express lapban közzétett legutóbbi közvéleménykutatás adatai szerint februárban erősen megcsappant az angol konzervativ kormány népszerüsége. Mint kitünt, választás esetén a választók 39 százaléka szavazna a konzervativokra, 53 százaléka a laburistákra, 8 százaléka a liberálisokra és más politikai alakulatokra. A népszerüség csökkenése annak tudható be, hogy az angol közvélemény nincs megelégedve a konzervativ kormány gazdasági és szociális politikájával — állapitja meg a lap hirmagyarázója.

Befejeződött a Nyugat-európai Unió (Nagy-Britannia, NSZK, Franciaország, Olaszország, Belgium, Hollandia, Luxemburg) Miniszterlanácsának bonni ülésszaka. A munkálatokat Walter Scheel nyugatnémet külügyminiszter vezette. A részvevők a szervezet és a bővitett Közös Piac közötti viszony kérdésével, valamint közös érdekü politikai kérdésekkel foglalkoztak.

Kurt Waldheim, ENSZ-főtitkár négynapos ausztriai látogatása során találkozott Bruno Kreisky osztrák kancellárral. A kancellár ebédet adott a tiszteletére. Az ENSZ-főtitkár megtekintette a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség, valamint az ENSZ Iparfejlesztési Szervezete épitendő székházának helyét. Az épület 1981-re készül el.

Mehmet Sehu, Albánia NK Miniszterlanácsának elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta Ion Stoiant, Románia Szocialista Köztársaság tiranai nagykövetét. Ebből az alkalomból szivélyes, baráti légkörü megbeszélésre került sor.

A megbeszélésen részt vett Reis Malile, Albánia NK külügyminiszterének helyettese.

Nagy csoport munkás tüntetett pénteken Barcelónában az árak emelkedése ellen, az állampolgári jogokért, a dolgozók munkakörülményeinek javitásáért. A tüntetők a munkásbizottságok (illegális szakszervezetek) nevében általános sztrájkra szólitották a lakosságot.

Ion Cosma, Románia Szocialista Köztársaság turisztikai minisztere nyugat-németországi látogatása alkalmából megbeszélést folytatott Hans-Dietrich Genscher belügyminiszterrel és Walter Arendt szövetségi munkaügyi miniszterrel a két ország közötti turisztikai kapcsolatok továbbfejlesztéséről. Turisztikai miniszterünk tárgyalt a Kaufhof és a Neckermann nagy idegenforgalmi konszern vezetőségével is. A megbeszéléseken jelen volt Constantin Oancea, hazánk bonni nagykövete.

Az ecuadori kormány elrendelte több volt kormányszemélyiség és más politikus tevékenységének kivizsgálását. Az illetők további rendelkezésig nem hagyhatják el az országot.

Azt is bejelentették, hogy szigoru intézkedéseket hoznak az árdrágitók ellen.

A Reuter madridi tudósitása szerint a spanyol fővárosban tartózkodó Juan Peron, Argentina volt elnöke kijelentette, hogy nem szándékszik visszatérni Argentinába, s nem fog részt venni a választásokon.

Az ENSZ dekolonizációs bizottsága (24-ek bizottsága) elhatározta, hogy áprilisban több ülést tart Afrikában. A bizottság, Szalim A. Szalim tanzániai megbizott elnökletével, a jövő héten a rhodesiai helyzetet vitatja meg.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 120-77. Tip Arad. 40 166